

Churchillo Siūlymas.
Kas Jis?
Kodėl Taip Daro?
Kinijos-Tarybų Sutartis.
Rašo R. MIZARA

Winston Churchill, kalbėdamas Edinburgo mieste, Skotijoje, pareiškė, jog Amerikos, Tarybų Sąjungos ir Didžiosios Britanijos aukštųjų pareigūnų pasitarimas turėtų būtinai įvykti.

Tai reiškia, kad Churchillas stoja už Trumano, Stalino ir Anglijos ministrų pirmininko konferencija nesusipratimams išspręsti, šaltajam karui pašalinti.

Jei konservatorių partija turės Anglijos parlamente daugumą atstovų, jei Churchillui ir vėl teks eiti ministrų pirmininko pareigas, tai jis ir bandysias tai padaryti.

Taip aiškinama ši Churchillio kalba.

Atsiminkime, Churchillas buvo vienas tų "didvyrių", kurie pradėjo šaltąjį karą.

Jis yra autorius nesamos "geležinės uždangos"; jis, kadaise, kalbėdamas Fultone, Missouri valstijoje, faktinai pradėjo agitaciją už naują karą.

Jis stojo už Vakarų Europos Sąjungą, už kontr-revoliuciją Tarybų Sąjungoje ir liadiškose respublikose.

Jeigu šiandien Churchillas jau kalba už susitarimą, tai kodėl?

Šiu metų vasario 23 dieną Anglijoje įvyks parlamento atstovų rinkimai.

Anglijos žmonės karo nenori, nori taikos, bet darbiečių valdžia ligi šiol to nepaisė ir vedė Wall stryto politiką — šaltąjį karą politiką.

Tai, va, Churchillas ir naudojasi ta proga, tarytum sakydams žmonėms: balsuokite už mano partiją — turėsite taiką, o jei balsuosite už darbiečių partijos kandidatus — turėsite šaltąjį karą.

Churchillas nėra aklas, — jis apygudris politikierius. Jis mato, jog šaltasis karas sustvirtino ne tuos, kurie už jį stoja, bet tuos, kurie prieš jį kovoja.

Jis mato, jog Tarybų Sąjunga galingėja, o su ja tvirtėja ir liadiškos respublikos, įskaitant didžiąją Kiniją.

Tuo pačiu sykiu Attlee, darbiečių ministrų pirmininkas, atsisako susitarimo.

Valstybės sekretorius Dean Acheson taipgi atsisako susitarimo, — jis pasiskliauna ginklu ir tik ginklu.

Churchillas supranta, jog tokia politika masės nepriartaria: pagaliau, tokia politika gali pasaulį priversti prie baisiausios katastrofos, ji gali patį kapitalizmą palaidoti višame pasaulyje.

Štai, kodėl toji Churchillio atmaina!

Kinijos Liaudies Respublikos ir Tarybų Sąjungos sutartis, šiomis dienomis pasirašyta Maskvoje, turi milžiniškos reikšmės ne tik tiem kraštams, o ir visam pasauliui.

Be kitko, tai yra taikos dokumentas!

Abiejų kraštų žmonės, kurių skaičius siekia apie 700 milijonų, nori taikos ir dėl jos kovoja ir kovos.

Jei prie to pridėsime kitas liadiškas respublikas, tai sudarys arti 800 milijonų žmonių, įsijungusių į ryžtingą kovą už taikos palaikymą.

O jei prie jų priskaitysime šimtus milijonų žmonių, gyvenančių kapitalistiniuose kraštuose, — taipgi kovojančių už taiką, — tuomet matysime, kokia didžiulė pajėga byloja už taikos reikalą.

Idomu tai: prieš keletą savaičių mūsų sekretorius Dean

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Queens Apskritis \$8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 30

★ ★ ★

Richmond Hill 19, N. Y. Penktad., Vasario-Feb. 17, 1950

★ ★ ★

Metai XL.

Dienraščio XXXII.

CIO VADAI IŠBRAUKĖ 3 STAMBIAS INDUSTRISES DARBO UNIJAS

Raudonbaubiški CIO viršininkai apšaukė jas komunistinėmis

Washington. — Dešinieji CIO centro vadai išbraukė iš CIO tris stambias uniijas, apšaukdami jas "komunistinėmis." Tos uniijos yra Metalų Kasyklų ir Liejyklų Darbininkų Unija, Jungtinė Raštininkų ir Profesionalių Darbininkų Unija ir Maisto, Tabokos ir Žemės ūkio Darbininkų Unija.

CIO centras ketino tuoj išbraukti ir Jungtinę Valdininkų Darbininkų - Tarnautojų Uniją. Dešinieji CIO viršininkai įkaltino šią uniiją, kad ji taip pat sekanti komunistinę liniją.

Dešinieji CIO vadai, be

to, planuoja pašalinti iš CIO dar šešias dideles industrines uniijas; pasakoja, kad visos minimos uniijos "darbavosi komunistiniams tikslams prieš CIO politiką."

CIO raudonbaubiai ketina sudaryti atskiras, saviškes uniijas iš atskalų tų uniijų, kurias jie išbraukia.

Jau pirmiau jie pašalino Jungtinę Elektrininkų Uniiją iš CIO ir įkūrė savo Independent Elektrininkų Uniiją. Bet didžioji dauguma elektrininkų laikosi senojo Jungtinės Uniijos, smerkdami CIO vadus kaip skaldytojus.

Pramonės Miestai Apstatyti Patrankomis prieš Lėktuvus

Washington. — Generalas J. Lawton Collins, armijos štabo vadas pranešė Kongresui, kad fabrikiniai Amerikos miestai yra tankiai apstatyti priešlėktuvinių patrankų bazėmis. Collins sakė, jog tokių patrankų stovyklos reikalingos, kad atmuštų "netikėtas sovietinių lėktuvų atakas." Jis tvirtino, kad Sovietai ir atominėmis bombomis galėtų pasiekti Ameriką.

Gen. Collins ragino kongresinį lėšų komitetą užgirt daugiau kaip 4 bilionus dolerių armijos reikalams kitiems metams.

Veteranai ir Jų Šeimoms Sudaro 40 Proc. Gyventojų

Washington. — Jungtinės Valstijose šiuo laiku yra 18 milijonų, 943 tūkstančiai karo veteranų. Jie su savo šeimomis sudaro 40 procentų visų šalies gyventojų, kaip paskelbė valdinė Veteranų Administracija.

Veteranų gydymui ir pensijoms pernai buvo išleista 6 bilionai, 985 milijonai ir 493 tūkstančiai dolerių. Gydyimo patarnavimais naudojosi apie 6 milijonai veteranų.

Teismas Užgria Negrų Išskyrimą Mokyklose

Washington. — Federalis apskrities apeliacijų teismas užgyrė žemesniojo teismo sprendimą — nepriimti negrų mokinių į tas pačias mokyklas su baltaisiais. Apeliacijų teismas pareiškė, kad turi būti palaikomos atskiros mokyklos negrams.

ORAS. — Giedra ir šaliau.

Acheson pasakė, būk Tarybų Sąjunga pasigrobė keletą Kinijos provincijų.

Na, o dabar paaiški, jog Tarybų Sąjunga neužilgo ištrauks savo igulas net ir iš Portartūro ir Daireno, — uostinių miestų, kuriais Sovietai turėjo teisę naudotis einant 1945 metų sutartimi, padaryta su Čiang Kai-šeko valdžia! Va, kaip stovi dalykai!

Gyvi Atrasti Lakūnai Bombanešio B-36

Seattle, Wash. — Tapo gyvi atrasti visi 17 amerikiečių lakūnų ant kanadinės salos Royal Island. Jiems pavyko su parašiuotais išskoti iš užsėdusio didžiulio bombanešio B-36. Sakoma, tik vienas pavojingai sužeistas. Šis bombanešis žuvo jūroje praeitą pirmadienį, belekiant iš Alaskos į Texas.

Zuvo 8 Ieškotojai.

Great Falls, Mont. — Sudužo bombanešis B-29, vos pakilęs skristi ieškot 17 lakūnų, kurių bombanešis B-36 nuskendo vandenynė ir vakarus nuo Kanados.

Septyni kiti B-29 lakūnai išliko gyvi.

Valdžia Dejuoja, kad Nėra Kur Dėt Bulvių

Washington. — Žemdirbystės sekretorius Charles Brannan dejuoja, kad fermeriai dabar turi 118 milijonų bušelių daugiau "atliekamų" bulvių, negu pernai vasario mėnesį. Valdžia, pagal Kongreso išleistą įstatymą, turės tas bulves supirkti ir užmokėti už jas nustatytą, vadinamą "teisingą" kainą.

Brannan pranešė, kad reikės sunaikinti apie 25,000,000 buš. senesnių bulvių ir parduoti gyvulių pašarui 15,000,000 bušelių panašių bulvių, kurios genda valdžios sandėliuose. Jos pardavinėjamos gyvuliniams fermeriams po centą už bušėlį.

Demokratų senatorių vadas Scott Lucas siūlė Kongresui sumanymą aprėžti bulvių auginimą, ir jeigu kurie fermeriai užaugins daugiau, negu valdžia nustatys, tokiems neduoti jokių valdinių primokėjimų.

FRANCIJOS MAINIERIŲ STREIKAS

Paryžius. — Generalė Darbo Konfederacija (uniijų sąjunga) paskelbė mainierių streiką šiaurinėje Francijoje 24 valandom ši penktadienį.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

WASHINGTON. — Tęsiasi derybos tarp Mainierių Uniijos pirmininko Johno Lewiso ir minkštosios anglies kompanijų.

Kadangi teismo indžionkšinas uždraudė uniijai reikalauti kompanijų įmokėjimais palaikyti mainierių senatvės Pensijų Fondą, tai pranešama, kad Lewis reikalau pakelti angliakasiams algas ir sutrumpinti darbo savaitę.

Tuo tarpu 400,000 mainierių streikas laikosi kaip mūras.

WASHINGTON. — Senatorius Alexander Smith siūlė Kongresui paskelbti "trustais" tokias didžiasias uniijas, kaip mainierių, ir persekioti jas bei ardyti pagal įstatymus prieš trustus.

WASHINGTON. — Demokratas senatorius Tydings išpėjo Ameriką neapsirikti — nemažinti karinės Sovietų galybės. Nesenai jis siūlė tiesioginiai tartis su Sovietų Sąjunga dėl atominio karo išvengimo.

MASKVA. — Sovietų komunistų laikraštis Pravda rašo, kad Amerika planuoja panaudoti Japoniją kaip karo papėdę prieš Sovietų Sąjungą ar Kinijos Liaudies Respubliką.

Pravda sako, ypač tam pavojui atremti yra padaryta savitarpinio apsigynimo ir draugiškumo sutartis tarp Sovietų Sąjungos ir liadiškos Kinijos.

WASHINGTON. — Prez. Trumanas pasikalbėjime su laikraštinkais taipgi atmetė siūlymus sueti i tiesiogines derybas su Stalinu atominiais klausimais. Trumanas pakartojo, kad Sovietai galį derėtis per Jungtines Tautas.

WEST VIRGINIA. — Skebai pašovė keturis mainierių streiko pikietininkus.

MIDLAND, Mich. Pranešama, jog chemikalų fabriko sprogimas užmušė kelis darbininkus.

AMERIKONAI ŠMUGELIUOJA GINKLUS Į AZIJĄ

Washington. — Valstybės departamento valdininkas Leonard H. Pomeroy kaltino "tūlus Amerikos avantiūristus," kad jie šmugeliuoja amerikinius ir japoniškus ginklus į pietinės Azijos kraštus — Burma, Indo-Kiną, Thailandą (Siamą) ir Indoneziją.

Amerikiniai ginklai buvo išvogti iš tūlų sandėlių Filipinuose. O iš Amerikos sandėlių Pacifiko Vandenyno salose dingo visi ginklai. Ištuštėjo ir likusių japoniškų ginklų sandėliai.

Burmoje, Indo-Kinoje ir Thailande eina karai tarp dešiniųjų valdžių ir liadiškų partizanų. Holandai neoficialiai kariauja prieš Indonezijos respubliką.

Pomeroy spėja, kad ginklų vagys - raketieriai pardavinėja tuos ginklus ir vieniems ir kitiems.

Vidutinis Amerikiečių Amžius 67 Metai

Washington. — Socialės apdraudos valdyba apskaičiavo, kad vidutinis amerikiečių amžius dabar esąs 67 metai ir pora mėnesių, tai 7 mėnesiais daugiau negu 1947 metais.

Apskaičiavimas paremtas vidutiniu amžiumi mirusiųjų 1948 metais.

Gembleriai Išsuką 10 Bilionų Dolerių per Metus

Washingtonas. Čia laikomai konferencijai prieš piktadarystes buvo pranešta, kad gembleriai su "slot" mašinomis, vadinamais "patarnavimais" dėl arklių lenktynių ir kitomis gudrybėmis išliežia iš amerikiečių iki 10 bilionų dolerių per metus.

Generalis prokuroras Howard McGrath sakė, jog tie raketieriai, matyt, daro sau biznį taipgi iš prostitucijos ir narkotikų sveikalų šmugelio.

Prez. Trumanas ketino

Išteisintas Nacis, Kurstantis prieš Žydus

Neumuenster, Vokietija. — Vokiečių teismas čia, amerikonių užimtoje Vokietijos dalyje, išteisino nacį vakarinės Vokietijos seimo narį Wolfgangą Hedlerį, kuris viešai kurstė prieš žydus.

Hedleris sakė, "nereikia nuodingų dujų kambarių žydams žudyti — galima juos ir kitaip išnaikinti."

SAKO, HYDROGENO BOMBA GAL SUARDYTI PASAULĮ

Ottawa, Kanada. — Kanadinis mokslininkas Allan Munn spėjo, kad hidrogeno bombos išsprogdinimas galėtų iššaukti greitą viso žemės rutulio subyrėjimą į dulkes bei atomus.

CLEVELAND, Ohio. — Šio miesto Darbo Federacija nutarė remti mainierių streiką.

pasmarkinti kovą prieš tokių piktadarių šaikas.

AMERIKA IR ANGLIJA VENGIA ATOMINIŲ DERYBŲ SU SOVIETAIS

Tiktai per Jungt. Tautas, girdi, "sutiktų" derėtis su Sovietais

Washington. — Amerikos valstybės sekretoriaus padejęs John Hickerson sakė Senato užsienių reikalų komisijai, kad ši šalis laiko "atviras duris" deryboms su Sovietais kas liečia atomines bombas ir kitus klausimus, bet derybos turi eiti tik per Jungtines Tautas.

Panašiai kalbėjo ir kitas valstybės departamento atstovas, Deanas Rusk.

Atmestas ir Churchillio Siūlymas

Hickerson ir Rusk paneigė bet kokius pasiūlymus, kad Amerika eitų į tiesiogines derybas su Sovietais.

Japonai Mokslininkai Pagerbė Einsteina

Tokio. — Japonų Mokslo Akademija išrinko savo garbės nariu amerikietį Albertą Einsteina, pasaulinai žinomą mokslininką; taipgi suteikė garbės narysę amerikiniams fizikams Robertui Oppenheimeriui ir I. I. Rabi'ui, danui mokslininkui Nielsui Bohriui ir anglų poetui Edmundui Blundeniui.

Einsteinas, tarp kitko, yra atradęs taisyklę, kiek jėgos išsivystys iš atomų branduolių suskaldymo. Jis yra įsipilietinęs Amerikoje priešfašistinis pabėgėlis nuo Hitlerio.

Potvyniai Išvijo 50,000 iš Namų

Chicago. — Dėl upių ištvėnimo pietinėse ir vidurvakarinėse valstijose 50,000 žmonių pabėgo iš namų. Per potvynius ir sniegą audras pastaruoju laiku žuvo bent 25 asmenys.

Nuo potvynių ir audrų ypač nukentėjo šios valstijos: Arkansasas, Missouri, Kentuckys, Louisiana, Mississippi, Indiana, Ohio ir Tennessee.

Suomijos Dešinieji Išrinko Paasikivį Prezidentu

Helsinki, Suomija. — Rinkimų kolegija 300 balsais prieš 171 išrinko bankininką Juho Paasikivį Suomijos prezidentu naujam terminui.

Už Paasikivį balsavo socialdemokratai, konservatai (atžagareiviai) ir kiti dešinieji.

Liaudininkų - komunistų remiamas kandidatas Mauno Pekkala gavo 67 balsus, o ūkininkų kandidatas U. Kekkonen 62 balsus.

Suomijos komunistai rinkimų vajuje smerkė priešsietinę Paasikivio politiką.

Sovietų Sąjunga kaltino Paasikivio valdžią už globojimą 300 priešsietinių karo kriminalistų.

Tokiu būdu Amerikos valdžia atmetė ir buvusiojo Anglijos premjero Churchillio išreikštą pageidavimą, kad Jungtinių Valstijų prezidentas, Sovietų premjeras Stalinas ir Anglijos ministras pirmininkas sueitų į konferenciją ir tartųsi, kaip išvengti atominio karo.

Sovietų Sąjungos atstovas Jakovas Malikas reikalavo pašalinti Čiang Kai-šeko kinų pasiuntinį iš specialės penkių Jungtinių Tautų atominės komisijos, nes tas pasiuntinys neatstovauja nei Kinijos nei jos žmonijai. Anglai - amerikoniai palaikė Čiangą pusę ir atmetė sovietinį reikalavimą. Todėl Malikas apleido komisijos posėdį.

Washingtono valdininkai, dabar kalbėdami apie atviras duris Sovietams per Jungtines Tautas derėtis, stoja už Čiang Kai-šeko delegatų palaikymą Saugumo Taryboje, atominėje komisijoje ir kitose Jungtinių Tautų įstaigose. Jie supranta, kad Sovietai nedalyvaus tose įstaigose kartu su kinų čianguininkais. Be to, Amerika turi Jungtinėse Tautose užtikrintą sau daugumą, remiančią amerikini, priešsietinį Barucho planą atominei jėgai kontroliuoti. Štai ką reiškia vadinaamos "atviras durys" Sovietams.

LONDON. — Anglijos premjeras "socialistas" Clement Attlee tik pajaukė buvusiojo premjero Churchillio pasiūlymą dėl sueigos su Stalinu atominiais klausimams spręsti. Attlee pavadino tą pasiūlymą "triksu," ir pareiškė, jog tiktai per Jungtines Tautas galima būtų derėtis su Sovietų Sąjunga.

Bedarbių Kai Kur Tiek, Kaip Hooverio Laikais

Washington. — Kai kuriuose miestuose keliose valstijose jau tiek bedarbių, kaip buvusiais aršiausiais krizės laikais (prie prezid. Hooverio), sakė valdinio Darbo Biuro direktorius Robert Goodwin. Goodwinas kreipėsi į Kongresą, kad paskirtų 875 milijonus dolerių toms valstijoms, kur išsiesima nedarbo pensijų fondai.

Bedarbių skaičius pakilo ypač Rhode Islande ir kitose Naujosios Anglijos valstijose ir tūlose Michigano ir Pensilvanijos srityse.

MAISTAS DAR PABRANGO

New York. — Ekonominė Dun and Bradstreet įstaiga atrado, jos praeitą savaitę maisto kainos sandėliuose pakilo dar 6 procentais. Maisto produktai dabar brangesni, negu pernai tą pačią savaitę.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES			
United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Queens Co., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Queens Co., per six mos.	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Francūzai Darbininkai Užstojo Indo-Kinijos Liaudį

Nice uosto darbininkai, apie tūkstantis jų, vasario 14-tą įvykusioje veikloje demonstracijoje parodė, kad darbininkai netoleruos žudymo Indo-Kinijos liaudies, kad jie nepripažinti kurstymui, palaikymui karo bile kurioje dalyje pasaulio. Jie sumetė į jūrą raketų svaidytojus ir kitas karines medžiagas, sukratas išsiųsti karui prieš Viet Nam žmones.

Toks žygis pajūriečiams nebuvo lengvas. Prieš juos buvo atsiųsta policija, daugė palkomis ir mėtė asarinėmis bombomis. — Bet argi karas, ar vergija būtų lengviau už šią kovą? — klausė jie. — Ar ne geriau kovoti ir nugalėti mažesnę gaisrą?

Francūzijos uostų darbininkai ir gelžkeliečiai yra pasisakę nevežti karo medžiagų prieš liaudiškas respublikas ir Tarybų Sąjungą. Kapitalistai ir jų organai valdžioje pasimono darbininkų valią neigti, privežę uostan jų atsakytų krauti prekių, gal tikėdamiesi jas sukrauti su skebais, ar darbininkus priversti. Darbininkai atsakė to gedingo ir brožudingo "tavoro" prašalinimu.

Francūzijos pajūriečiai parodė, kad be darbininkų negalima kariauti, kaip kad negalima iškasti anglies.

Buržuazija tą geriausia supranta. Ruošdama užpuolimo karą, pirmiausia siekia sunaikinti darbininkų organizacijas, pirmoje vietoje darbininkų politines partijas ir unijas. Taip buvo Vokietijoje ir Italijoje, taip yra daroma visur, kur tik šalis ruošiamą karui.

Išsaugojimas bent kurios unijos ir joje demokratijos reiškia sustiprinimą taikos jėgų, atitolinimą karo.

Dangorėžiuose, Ar Mainose, Žmogus—Tas Pats

Ir sąlygos tos pačios, priklausant nuo to, kurioje kėdėje sėdi — kompano ar darbininko. Sėdęs komercinio laikraščio ar šapos raštinėje jos savininkas galvoja, kokį čia išrasti skymą padėti anglies baronams nugalėti neklaudžias mainierius, subrukti juos atgal į mainas be laimėjimų.

To paties pono raštinės grindų plovėja, keltuvo operatoras, darbininkas prie mašinos šapoje, galvoja, kuo padėti mainieriams darbininkams laimėti. Mainieriai, kaip kovingi ir galingi, stipriai organizuoti, tapo užtaukuoti pirmiausia. Nuo jų kovos posūkių daug kas priklausys visame Amerikos darbininkų judėjime.

Darbininkai ne vien tik galvoja, bet jau daug ir nudiirbo. Brooklyniečiai, vadovybėje Amerikos Darbo Partijos ir kitų liaudies organizacijų susidėjose, jau surinko, suaukojo ir pasiuntė karavaną maisto į Masontown, Pa. Jie solidarumo dovanomis apteikė Robena kasyklos lokala 6321, didžiausią United Mine Workers Unijoje.

Linksmi pasitikęs karavaną, dėkingai įvertinęs nariams suteiktą brolišką paramą, to lokalo prezidentas John Ozanich pasakė:

"Visas darbininkų judėjimas, visa liaudis privalo mainierius remti. Dabar ne laikas grumtis už politiką, religiją ar ką nors kitą. Visi darbo žmonės turi susivienyti. Jeigu mainieriai pralaimėtų, visi pralaimės. Jeigu mainieriai laimėsime, visi laimės."

Kur Toji Gerovė?

Gal tik vienas iš tūkstančio komercinės spaudos skaitytojų pastebėjo keleto eilučių giliai palaidotą žinutę, kad šiandien Jungtinės Valstybės dešimt milijonų šeimų neturi nė po du tūkstančių dolerių metinių įplaukų. Tai reiškia, kad dešimt milijonų šeimų neturi pakankamai maisto, rūbų, batų, žmoniškos pastogės ir kitų mūsų kultūringo gyvenimo reikmenų. O jeigu vidutinė šeima susideda iš penkių narių, tai tas reiškia, kad apie penkisdešimt milijonų žmonių, arba vienas trečdalis visų gyventojų, gyvena žemiau reikalingo lygio. Jie skursta ne tik medžiaginiai, bet ir kultūriniai. Stoka įplaukų reiškia stoka parankumui kultūrai ir apšvietai.

Ar galima pateisinti šį tokios didelės masės darbo žmonių medžiaginį ir kultūrinį skurdą? Negalima. Nesiranda jokio pateisinimo.

Niekas dar nėra net bandęs užgincyti tą mintį, jog prie šių dienų technikos Amerika labai lengvai pajėgtų aprūpinti kiekvieną jos gyventoją tikrai aukšto lygio gyvenimu. Visa nelaimė yra tame, kad prie to praklaus idealo nepriliedžia kapitalistinė santvarka. Tik dėl to šiandien turime penkis milijonus bedarbių. Tik dėl tos priežasties pasireiškia masinis nedateklis ir skurdas.

Istorinė Sutartis

Maskvoje pasirašyta sutartis tarpe Tarybų Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos yra istorinė sutartis. Jos reikšmė greitai pajus visas pasaulis. Jos įvykdymas gyvenimam turės be galo daug įtakos į įvykių eigą kiekvienoje šalyje, neaplenkiant ir Amerikos.

Si trisdešimties metų sutartis susideda iš dviejų dalių. Viena jos dalis kalba apie abiejų kraštų bendrą apsigynimą ir veiklą dėl išlaikymo pasaulinės taikos. Kita dalis liečia ekonominį abiejų kraštų bendradarbiavimą. Abi

Kas ką rašo ir sako

LIETUVOS MOKYKLOS IR MOKYTOJO UŽDAVINIAI

Iš Lietuvos spaudos pranešimų sužinome, kad sausio pradžioje buvo laikomos visam krašte apskritinės mokytojų konferencijos. Jose buvo plačiai kalbėta apie Lietuvos mokyklos ir mokytojo uždavinius socialistinėje santvarkoje. Tų konferencijų išvakarėse Vilniaus Tiesa plačiai apibūdino jų tikslus. Tiesa rašė:

Mokytojų konferencijos šiuo metu turi ypatingai svarbią reikšmę toliau keltiant švietimo darbą mūsų respublikoje. Jos apsparsčius, kaip yra vykdomi Lietuvos KP Centro Komiteto V plenumo nutarimai, praktiškai išanalizuos mokyklinį darbą ir padarys atitinkamas išvadas, siekiant pakelti liaudies švietimo darbą į naują, aukštesnę lygį.

Mokytojų konferencijos primena tuos didžius laimėjimus liaudies švietimo srityje, kurie pasiekti tarybų valdžios sąlygomis. Vien vidurinėse mokyklose mokosi keturis kartus daugiau darbo žmonių vaikų, negu 1939 metais. Atkurtas ir išplėstas mokyklų tinklas, užtikrintas visuotinio pradinio vaikų mokyimo įgyvendinimas, pradėtas vykdyti visuotinis septynerių metų mokymas.

Tūkstančiai Lietuvos mokytojų — atsidavusių jaunios kartos auklėtojų, tikrų tarybinių patriotų, atsiliepdami į LKP CK V plenumo nutarimus, dar daugiau padidino savo pastangas už tai, kad moksleiviai tvirtai įsisavintų žinias, kad jie būtų auklėjami tarybinio patriotizmo dvasia. Šito pasiekto šiais mokslo metais eilėje mokyklų pakilo mokyimo-auklėjimo lygis, žymiai pagausėjo komjaunimo ir pionierių organizacijos ir pagerėjo jų darbo turinys. Vis labiau įsisavindami marksistinė-lenininė teorija, vis aktyviau dalyvaudami respublikos visuomeniniame ir politiniame gyvenime, tūkstančiai mūsų mokytojų rodo kilnius tarybinio patriotizmo pavyzdžius.

Pasidalinti vertingu pedagoginio darbo patyrimu, nuodugnai bei visapusiškai išanalizuoti pasiekimus bei trūkumus mokyimo-auklėjimo darbe, — toks yra mokytojų konferencijų uždavinys.

Ko gi turi siekti Lietuvos mokytojas? Šį klausimą atsako Tiesa. Ji rašo:

LKP CK V plenumas pareiškė, kad mokytojo pirmoji pareiga yra gerinti mokinių auklėjimą, gerinti viso moky-

šalys viena kitai gelbės, teiks paramos, padės kelti savo žmonių medžiaginę būklę.

Ši sutartis apima septynis šimtus milijonų žmonių, milžiniškus kraštus.

Kai Kinijos Liaudies Respublikos vadai Mao Tze-tung ir Chou En-lai nuvyko Tarybų Sąjungos sostinėn tartis dėl sutarties, pasipylė įvairiausi gandai. Komercinė spauda buvo pilna įvairiausių pranašysčių. Buvo paleisti gandai, kad Stalinas iš Mao reikalaujantis beveik visos Kinijos. Tais gandai pasivaišinęs net mūsų valstybės sekretorius ponas Acheson viešai pareiškė tikrai žinąs, kad Stalinas ima iš Mao milžiniškas Kinijos teritorijas.

Paskelbti sutartis parodo tų gandų kvailumą. Jaunos Liaudies Respublikos vadai nepaveda niekam nė vieno colio savo teritorijos. Tarybų Sąjunga negauna jokių ekstra koncesijų arba privilegijų. Kaip tik priešingai. Kaip senesnė ir turtingesnė liaudies valdoma šalis, Tarybų Sąjunga pasižada daug daugiau paramos suteikti Kinijos Liaudies Respublikai, negu ji tikisi iš jos gauti.

Dabar aišku (visuomet buvo aišku kiekvienam, kuris vadovaujasi blaivu protu), kad Maskvoje buvo tartasi kaip po lygaus su lygiu, kaip po draugų su draugais, kaip po žmonių, kuriems rūpi tie patys idealai. Iš to išėjo laimėjimas ne tik toms dviem šalims, bet visam pasauliui. Ši sutartis bus tvirčiausiu ramsčiu taikos išlaikyme. Ši sutartis sustiprins Jungtines Tautas, nes kiekvienas taikos jėgų sustiprinimas yra sustiprinimas Jungtinių Tautų. Taikos išlaikymas ir apsaugojimas, padėjimas tautoms draugiškai sugyventi ir bendradarbiauti, yra Jungtinių Tautų organizacijos kertinis akmuo.

mo-auklėjimo darbo turinį, kelti dėstymo idėjinį-teorinį lygį. Partija ir liaudis uždėda mokytojui labai atsakingą pareigą — auklėti jaunąją kartą visiškai atsidavusią komunistui, ugdyti jai tarybinį patriotizmą, meilę ir atsidavimą socialistinei Tėvynei, meilės ir draugystės jausmą broliškoms Tarybų Sąjungos tautoms, visų pirma didžiajai rusų tautai, auklėti jaunimą geriausiomis tradicijomis, susidėjusiomis — liaudies kovoje dėl savo išsivadavimo iš išnaudotojų jungo. Pasidalindami darbo patyrimu, mokytojai konkrečiais pavyzdžiais nurodo, kaip jie, vykdydami LKP CK V plenumo nutarimus, ugdo tarybinį patriotizmą tiek visuomeninių, tiek ir kitų mokslo dalykų pamokose. Mokytojų konferencijose tarybinio patriotizmo ugdoma tema turi rasti platų atgarsį. Su visu bolševikinių principškumu reikia negailingai demaskuoti konkrečius nacionalistinės ir klerikalinės įtakos skleidėjus moksleivijos tarpe.

Šalia pagrindinio mokyimo-auklėjimo darbo — pamokos, mokytojų konferencijose negali būti užmirštas ir užklasinis darbas, nes užklasinis darbas moksleivių auklėjimui turi labai didelę reikšmę: jis padeda moksleivių žinių bei išsilavinimo lygiui pakelti ir marksistinei-lenininei pasaulžiūrai išugdyti.

Mokytojus mokytojas negali nusišalinti ir nuo visuomeninio darbo, nes toks nusišalinimas pragaistingai veikty visų pirma jį patį ir jo darbą mokykloje. Mokytojo dalyvaavimas visuomeniniame gyvenime, kaimo pertvarkyme socialiniais pagrindais praturtina visą jo pedagoginę veiklą.

Mokytojo idėjinis lygis nulemia jo darbo kokybę. Štai kodėl konferencijose ypatingą dėmesį reikia atkreipti į mokytojų idėjinio-politinio lygio kėlimo klausimus.

MTS Statybose

JURBARKAS, sausio 4 d. — Jurbarko MTS sodyboje vyksta dideli statybos darbai. Šioms dienomis baigta įrengti didelė mechaninė remonto dirbtuvė. Joje pastatytos kelios teklinimo, gręžimo ir eilė kitų staklių. Dabar dirbtuvėje sparčiai vykdomi rudens žiemos sezono traktorių remonto darbai.

Siekiant mechanizuoti eilę darbų MTS įrengė ir paleido į darbą elektrinę. Elektros energija stotis aprūpina ir eilę kaimyninių kolūkių.

Dabartiniu metu baigiami įrengti bendrabučiai ir valgykla stoties traktorininkų ir remontininkų kolektyvui, atskiras namas MTS kontorai ir butai darbuotojams.

"Dievo Paukštelio Odisėja" Ir Jos Autorius

Rašo Jonas Molis

Mūsų "dievo paukštelio" stovykloje, kaip ir kitose, gyvena įvairaus plauko ir tautų žmonės. Mūsų stovykla skaitoma viena (iš) geriausiųjų ir (iš) lietuviškiausiųjų. Gal tie gražūs vardai mums ir nebūtų pritaikinti, jeigu ne stovyklos vadovybės pastangos, jeigu stovykla nebūtų vadovaujama žmonių, kurie turėjo ir "gražią" sultingą praeitį, turi patogia dabartį ir ateitį turi vilčių ne ant kupsto sėdėti, bet dėdės Samo krašte farmose kypstus vartyti. Stovyklos daugumą sudaro, vadinamieji "volksdeutscheriai". Jie savo kambaryuose kalbasi vokiškai. Vokiečių pilietybės dokumentus jie pasislėpė laiko ir niekur emigruoti nesiskubina, nes žino, kad išemigravus reikės dirbti — čia gi dirbti nereikia. Liuoslaikiais gali "namine" vartyti ir klausiniais bei riebalais spekuliuoti. Stovyklos komendantas — buvęs prezidentas. Taip vadindavo Klaipėdos krašto direktorijos pirmininką. Klaipėdos gi krašta kitaip dar vadinavo: Mažoji Lietuva. Tai darė, kad atskyrus nuo Didžiosios Lietuvos, kuri, fašistų viešpatavimo metais, pudykiai Londonan siųsdama bekonus ir sviestą, norėjo, kaip ir Britanija, būti "Didžiąja". Bet tai seni dalykai, senos nuotrupos.

Stovykloje yra vaikų darželis, kur, siūnčiami keli vaikai tik todėl, kad vaikų darželį lankantiems tėtai IRO duoda kakavą ir šokoladą. Yra ir pradžios mokykla, kur mokosi 14 vaikų, gi mokytojai trys, viens net advokatas. Jis, reikalingas ne tiek vaikams mokyti, kiek aiskinti įstatymus, — kodėl vokiečių mokykloje vienam mokytojui tenka nuo 25 iki 50 mokinių, o DP stovyklose — nuo 3 iki 5 mokinių, nors iš vokiško ūkio atlyginimas — alga ta pati mokama ir DP ir vokiečių mokyklos mokytojui.

Turėjome stovykloje ir gimnaziją, kuri, žengdama per 1950 metų slenkstį, uždarama. Gimnazijoje apie 60 mokinių ir apie 20 mokytojų. Nors gimnazijos vadovybė, su "mirusiomis dūšiomis", priskaitydavo IRO įstaigoms mokinių net virš šimto. Gimnazijos direktoriumi, kaip ir pradžios mokyklos mokytoju, buvo nors ir ne advokatas, bet taip pat, teisininkas ir dar be to kriminologas. Ši asmenybė dažniausiai būdavo "įkaušusi" ir tiek romtinga, kad let, let suilpėdė savo šeimyninė laimė iki Čikagos nuvažiuoti.

Gimnazijos mokytojų tarpe buvo ir keli poetai. Juk sakoma, kad Lietuva — poetų kraštas, tai kodėl jiems nedainavus ir dievų kalba nekaltėjus "dievo paukštelio" stovykloje? Vieni rašė sau, kiti ponų ir poniusių garbanoms garbinti, tretė...

Prie tų trečiųjų priklausio gimnazijos inspektorius — Feliksas Breimer'is. Su lietuvinus vardą ir pavardę — turbūt skambėtų: Laimingas Košdauga. Jis, norėdamas lietuviškų klasikų tapti, prisiskaitęs savo pirmųjų klasių mokinių darbų, ir, reikia manyti, tų darbų paveltas, parašė "dievo paukštelio" DP Odisėją. Šį savo nemirtingą kūrinių pavadino:

"Trumpa DP Amerikoje atsiradimo istorija." Mes manome, kad daug atsirado komercinės ir klerikalų spaudos varžovų tą kūrinių genialaus poeto išvilioti, bet varžytines laimėjo Čikagos Draugas ir 1949 metų, gruodžio 23 dieną, 300 numerioje kūrinių išspausdino.

Vertinant kūrinių, reikia nepašykštėti kelių žodžių ir autoriui išryškinti. Breimerio tėvas buvo šiek tiek susikompromitavęs "praktinio materializmo" atskaitomybėse, bet tai nenkenkė jam likti pulkininku, turėti ir kiną ir dvarelį. Bausmę atlikti padėjo pavardė. Buvo Lietuvoje tokia "gadygnė", kad užteko turėti tautininkų partijos nario knygutę, būti fašistu, vokiškojo kultuverbando nariu, kad galėtumei išdo ir organizacijų pinigų savo kišenėn krauti ir jokia tau bausmė negresė, — jei ne Smetona, tai Hitleris išvaduos. Kodėl Smetonos laikais Feliksas Breimer'is nesulietuvino savo pavardės — sunku pasakyti. Juk Wagneriai—virtu Vismantais. Gal čia buvo Breimerių nujautimas "iš aukščiau", ar vokiškojo kultuverbando hipnozės, bet šitas faktas, kad Breimer'is liko Breimer, nacių viešpatavimo dienomis, daug "pirmumų" teikė Feliksui. Feliksas mokytoju vokiečių gimnazijoje. Nacių galybei žlugus, kultuverbandams subyrėjus, pradžioje Feliksas Breimer'is apsigyveno, kaip vokiškos "volksdeutscher'is, vakarų Vokietijoje, privačiai pas vokiečius. Pradėjus steigti DP stovykloms — persikėlė į stovyklą ir pradėjo eiti tos stovyklos gimnazijos inspektorius pareigas, jo žmona ten pat — mokytojos. Abu gaudavo gražų atlyginimą ir visą išlaikymą. Šiandien Breimer'is, kiek mums žinoma, pasiekė Čikagos miestą ir ten parašė savo kūrinių.

Mes žinome, kad ir Adomas Jakštas-Druskis taip pat mėgdavo retkarčiais su muzomis "pabaikauti," o Baranauškas, būk tai, seminarijos sode bevaikščiodamas, kartą "drėbtelejo":

Mes žinome, kad ir Adomas Jakštas-Druskis taip pat mėgdavo retkarčiais su muzomis "pabaikauti," o Baranauškas, būk tai, seminarijos sode bevaikščiodamas, kartą "drėbtelejo":

Ziūriu — guli
Kažkas ruds,
Maniau dulę,
Kandu — šu... šukė.

Grozinė literatūra — lieka grožine. Breimer'is rašo:

Baisus karas Vokietijoje
Daugelį žmonių atvijo.

Kad karas baisus — tai aišku, galima buvo pridėti ir žiaurus ir kruvinas, bet iš kur ir į kur tas "baisus" karas atvijo?

Toliau Breimer'is, kaip vokiečių valdininkas, teisingai apibūdina įvykius:

Nelaimingi svetimtaučiai
Dirbo čia, kaip juodi jautčiai.

Bet toliau:

Slenka metai taip po metų.
Apsisuko laimės ratas.
Ir sugriuvo Trečias Reichas,

Kaip bizūnu tvotas vaikas.

Na, ar negražu ir nevaizdina: Reichas sugriuvo, kaip bizūnu tvotas vaikas. Turbūt, Breimer'ui, vokiečių mokyklose ir mūsų gim-

nazijoje auklėjant vaikus, teko taip tvoti bizūnu, kad jie sugriūdavo kaip Trečias Reichas, tai reiškia — visai subyrėdavo. Grynai nacių auklėjimo metodai.

Riebalų beveik nematėm
Ir nuliudę galvas kratėm.

Mums neteko matyti, kad liūdesyje žmogus kratytų galvą. Liūdinciam dažniausiai galva nusvyra. Nors ir pirmųjų klasių mokinių įtakoję, baigęs aukštąjį mokslo gimnazijos inspektorius tai parašyti negalėjo, čia, turbūt, korekto-riaus neapsižiūrėjimas ir turėjo būti: ir nuliudę kojom kratėm. Tai tikty, jei ne liūdesiu, tai bent tikrovei išreikšti, nes daug kartų teko stebėti riebalų pasiligusį, DP Odisėjos kūrėją, "vakaruškų" metu, tan-ge ir fokstrote kojas bekratantį.

Mirė UNRRA, gimė IRO—
Reikalai visai paįro,
Bet suradom naują mamą—
Geraširdį dėdę Samą.
Ir, ant stalo užsigulę,
Rašėm dėdėms ir tetulėms
Apie savo sunkią dalią,
Apie vargą ir nedalią...

Dar yra likę gimnazijos archyvuose "ašaromis" laistytų kolektyvų ir pavieniai tai "mamai" prašymai siųsti siuntinėlius ir pakeitėlius "į vargą įpuolusiems" mokytojams. Poetas apie "naują mamą" visai teisingai pasakė, bet žodžius: sunkią dalią ir nedalią, — reikėjo išsprauti tarpe kabučių. Mums aišku, kad čia poetas ironizuoja ir satyron metėsi bei dviprasmiškai kalbėjo. Kokia gali būti "sunki dalią ir nedalią" žmogui, kuris gimnazijoje inspektorio, jo žmona ten pat mokytoja ir jiedu gaudavo iš IRO visą išlaikymą ir butą remokamą, o iš vokiečių ūkio, vokiečių gimnazijų mokytojams ir inspektoriams nustatyta alga. Be to, patysai DP Odisėjos kūrėjas buvo drabužių ir kitų gėrybių skirstymo komisijos galva. Ne iš vargo samdėsi brangenybėmis apsikarsčiusioji poeto ponio vokiečių tarnaitė, ir mažesnieji "dievo paukšteliai" pastebėjo, kad tai moteriškai buvo mokama už darbą maisto produktais.

Mūsų reikalai gerėjo —
Štai garantijos atėjo!...
Mielos sesės ir tautiečiai,
Būsime USA piliečiai!

Čia DP Odisėjos kūrėjas savo seses ir tautiečius USA piliečiais pasveikino. Pasiskubino poetas tai padaryti, nes jis žino, kaip skubinosi Hitleris įplietinti savo "volksdeutscher'ius." Daug paskui turėjo vargšai "lietuviai patrijotai" kombinuoti, dokumentus klastuoti, melagingai prisiekinėti, — kad vėl atsilietuvinus. Feliks'ui Breimer'ui tuos sesių ir tautiečių, gi ir savo žmonos, iki galvos skausmų, išgyvenimus atsiminus ir žinant, kad daug tų sesių ir tautiečių dėdės Samo kraštan atsivežė ir vokiečių pilietybės dokumentus, mat, atsarga gėdos nedaro, — reikėjo nesisukubinti sveikinti.

Šiaip, Feliks'o Breimer'io kūrinyne išvaizda turi neblogą — eilutės sudėtos pa-eilui. Patsai kūrinyne, kad įspudingiau kristų skaitytojui į akį, idėtas tarpe apmokamų Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikinimų. Mes manome, kad "poetų rezervate" gyvenas St. Santv-ras, nelaukdamas visuotinio

(Tas 3-čiame pusl.)

Kaip Japonai Ruošėsi Pavojingiausiomis Bakterijomis Sunaikinti Talkininkų Armijas

Amerikos spaudoje buvo šiek tiek prisiminta apie Tolumosiuose Rytuose teismą grupės japonų, kaip karių kriminalistų. Juos teisė Tarybų Sąjungos teismas. Kas ypatingai šioje byloje buvo įdomu, tai kad japonai buvo įkaltinti ir surasti kaltais pasimovime bakteriologinio ginklo pagalba išduoti talkininkų armijas, pirmoje vietoje, aišku, Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstybių armijas. Kaip tik pasiremiant šios bylos daviniais pasakui Tarybų Sąjungos vyriausybės pareikalavo, kad Japonijos imperatoriaus Hirohito, kaip vadas Japonijos ginkluotųjų jėgų, būtų teisiamas kaip karinis kriminalistas. Aišku, kad šis visas klausimas labai svarbus Amerikos žmonėms; svarbus ir Amerikos lietuviams, kurių sūnų tiek daug buvo Amerikos armijoje ir kariavo prieš japonus. Žemiau paduodame bent dalį tos bylos eigos, pasiremiant „Elto“ pranešimais. Japonai kriminalistai buvo teisiami Chabarovsko mieste, Sibire. Teismas prasidėjo pereinę metų gruodžio 25 dieną.

Teisiamieji Karininkai

Jamada Ootoo, Kadzicka Riudzi, Takachasi Takaacu, Kavasima Kiosi, Nisi Tosichide, Karasava Tomio, Onoue Masao, Sato Siundzi, Chirazakura Dzenasaku, Mitomo Kazuo, Kikuči Norimicu ir Kurusima Judzi kaltinami bakteriologinio ginklo rengimu ir pritaikymu — nusikaltimu, numatytu TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1943 metų balandžio 19 dienos įsaku pirmajame straipsnyje.

Bylą svarsto Pajūrio kariuomenės apygardos karo tribunolas, susidedas iš: pirmininkaujančio — justicijos generolo majoro D. D. Čertkovo, tribuno narių — justicijos pulkininko M. L. Iljickio ir justicijos papulkininko I. G. Vorobjovo.

Valstybinį kaltinimą remia III klasės valstybinis justicijos patarėjas L. N. Smirnovas.

Kaltinamusius karo šie advokatai: N. K. Borovikas, N. P. Bielovas, A. E. Sanikovas, A. V. Zvierovas, P. J. Bogaciovos, G. K. Prokopenko, V. P. Lukiancevas, D. E. Bolchovitinovas.

Perpildytoje teismo salėje yra Chabarovsko gamyklų ir fabrių darbininkai, tarnautojai, mokslininkai, Tarybinės Armijos atstovai.

Prisipažinimas Kaltais

Visi kaltinamieji prisipažino kalti jiems pateiktu kaltinimu. Pirmutinis buvo apklauskiamas teisiamasis Kavasima Kiosi, vienas netarpisčių aktyvių dalyvių tyrinėjant, gaminant ir pritaikant bakteriologinį ginklą. Iš specialybės gydytojas-bakteriologas, medicinos mokslo daktaras, jis keletus metus pakaitomis vadovavo beveik visiems svarbiausiems Japonijos Kvantuno armijos būrio Nr. 731 skyriams, pats dalyvavo, kai būrys atlikdavo masinius nusikaltimus „tyrinėjimus“ ir „bandymus“ su gyvais žmonėmis. 1941 m. ir 1942 metais Kavasima buvo vienas organizatorių rengiant specialias ekspedicijas į Centrinę Kiniją, kad pritaikytų ten bakteriologinį ginklą.

Būrys Nr. 731 buvo suorganizuotas 1936 metais Japonijos imperatoriaus Hirohito įsakymu, — parodo Kavasima. — Kiek atsimenu, — sako teisiamasis, — 1940 metais išleistu slapto imperatoriaus įsaku buvo nustatytas būrio Nr. 731 žmonių skaičius — trys tūkstančiai. Didžioji būrio bendradarbių dalis buvo specialistai — bakteriologai ir žmonės, daugiau ar mažiau parengti bakteriologijos srityje. Kvantuno armijos vyriausiojo vado įsakymu būrio dislokacijos rajonas buvo paskelbtas uždrausta zona, viršum kurios buvo uždrausta skristi net lėktuvams.

Būriui Nr. 731 išlaikyti buvo skiriamos žymios lėšos. Antai, 1940 metais buvo, pavyzdžiui, asignuota 10 milijonų jenu. Iš jų 5 milijonai jenu buvo asignuoti eksperimentiniams darbams atlikti.

Planas Bakterijų Išbandymui Ant Žmonių

Atsakydamas į prokuroro klausimus, teisiamasis Kavasima pasakoja apie būrio Nr. 731 struktūrą. Būrys turėjo aštuonis skyrius. Pirmas skyrius atlikinėjo pagrindinius tyrimo darbus bakteriologinio ginklo parengimo srityje ir darydavo eksperimentus su gyvais žmonėmis. Būrio pagrindinio korpo kvadrato viduryje buvo specialus kalėjimas, paslėptas nuo pašaliečių žvilgsnių, kur buvo laikomi kinei patriotai ir rusai, su kuriais prievarta buvo atliekami bandymai mirtį nešančių bakterijų veikimui nustatyti. Kalinių tarpe buvo ir motery, taip pat ir su žindomais vaikais. Būrio teritorijoje, be kalėjimo, buvo krematoriumas, kur buvo deginami nukankinti žmonii lavonai. Jeigu žmogus, kuris buvo užkrečiamas atitinkamomis mirtį nešančiomis bakterijomis, nenumirdavo, tai jis buvo panaudojamas pakartotiniams eksperimentams. Ir taip buvo daroma tol, kol jis patekdavo į krematoriumo krosnį.

PROKURORAS: Vadinas, kiekvienas, kuris patekdavo į būrio Nr. 731 kalėjimą, turėjo ten būtinai mirti?

KAVASIMA: — Taip, tai yra taip.

Per penkerius metus būrio kalėjime žuvo sunkiai kančindamiesi nuo priverstinio užkėtimo mirtį nešančiomis bakterijomis apie trys tūkstančiai žmonių!

Užnuodytos Blusos, Nešančios Mirtį

Būrio Nr. 731 antrasis skyrius atlikinėjo eksperimentus su mirtį nešančiomis bakterijomis lauko sąlygomis. Šiame skyriuje buvo išbandomi įvairūs bakteriologinio ginklo pavyzdžiai — bombos su infekcinėmis bakterijomis, maro blusomis, dulkinutvairi ir tt. Antrajame skyriuje buvo specialus skyrius, kuris veisė blusas. Skyrius prie Andos stoties turėjo savo poligoną ir savo lėktuvus.

Kavasima su cinišku ramumu nupiešia biauriausią vaizdą to, kaip su gyvais žmonėmis poligone buvo išbandomos maro blusų pripildytos bombos. Antai, 1941 metų vasarą į šį poligoną lėktuvu iš būrio kalėjimo buvo atgabenta 15 žmonių, kuriuos čia priršo prie geležinių stulpų. Paskui iš lėktuvo į poligoną buvo numestos porcelianinės bombos, pripildytos maro blusų. Šios operacijos vadovas pulkininkas Oota, parodo kaltinamasis, buvo nuliūdęs, kad ne visi bandymams naudoti žmonės žuvo per šį eksperimentą, nes dėl didelės kaitros blusų aktyvumas buvo menkas.

Porcelianiniai bakteriologinių bombų kiaušiai buvo gaminami būrio Nr. 731 trečiajame skyriuje.

Svarbiausia būrio ketvirtosios skyriaus funkcija, parodė Kavasima, buvo bakterijų veisimas ir kultivavimas masiniu

masu bakteriologinio karo tikslams.

Be to, būriui Nr. 731 buvo pajungti taip pat keturi filialai netarpisčiai arti nuo Tarybų Sąjungos — Mandžiūrijos sienos — Linkou mieste, prie Chailino stoties, Sunju ir Chailare miestuose.

PROKURORAS: Vadinas, jūs patvirtinatė savo parodymus, kad šie filialai turėjo būti atramos punktai bakteriologiniam ginklui pritaikyti karo prieš Tarybų Sąjungą atveju, ir todėl jie buvo netarpisčiai arti nuo tarybinės sienos?

KAVASIMA: Taip, tai yra taip.

Maro Bakterijos

Teisiamasis parodo, kaip būrio Nr. 731 veikla ypatingai suaktyvėjo, fašistinei Vokietijai pradėjus karą prieš Tarybų Sąjungą. Specialiame pasitarime 1941 metų vasarą būrio Nr. 731 viršininkas generolas leitenantas Isii Siro surinko būrio skyrių viršininkus ir pranešė, kad gautas Japonijos armijos generalinio štabo viršininko nurodymas suaktyvinti darbą rengiant bakteriologinį karą. Isii, konkretiškai, išskėlė užduotį padidinti blusų veisimą per vieną ciklą iki 200 kilogramų.

Buvo praplėstas taip pat ir darbas ketvirtosios skyriaus, kuriam vadovavo Kavasima. Skyriaus pajėgumas buvo pakeltas iki 300 kilogramų maro bakterijų gamybos per mėnesį, arba 800-900 kilogramų šiltnamio bakterijų, arba 500-700 kilogramų juodligės bakterijų, arba vienos tonos choleros bakterijų.

Paskui teisiamasis smulkiai aprašė mirtį nešančių bakterijų auginimo technologiją.

Maras Prieš Žmones

Toliau Kavasima duoda parodymus apie bakteriologinio ginklo pritaikymą Centrinėje ir Pietų Kinijoje. Šiam tikslui buvo suorganizuotos specialios ekspedicijos. 1941 metų vasarą Čandė miesto rajone iš lėktuvų buvo numestos maro blusos, dėl ko kilo maro epidemija taikiųjų gyventojų tarpe.

1942 metų birželio mėnesį Japonijos armijos generalinio štabo įsakymu į Kiniją buvo nusiųsta antroji ekspedicija, kurios svarbiausias tikslas buvo užkirsti teritoriją infekcinėmis bakterijomis diversijos veiksmų principu. Vykstant šiai operacijai iš lėktuvų buvo išbarstomos maro blusos, o choleros, paratifo, juodligės bakterijos buvo skleidžiamos grynų pavidalu užkrečiant jomis vandens rezervuarus, šulinius ir upes, o taip pat kitais būdais.

Kodėl Buvo Pasirinkta Mandžiūrija?

PROKURORAS: Pasakykite, teisiamasis, dėl kurių priežasčių bakteriologiniam karui buvo rengiamasi Mandžiūrijoje, o ne Japonijoje?

KAVASIMA: Mandžiūrija yra šalis, besiribojanti su Tarybų Sąjunga, ir, prasidėjus karui su TSRS, iš ten būtų lengviau ir patogiau panaudoti bakteriologinį ginklą. Be to, Mandžiūrija labai patogi eksperimentams bakteriologiniam ginklui išmėginti.

PROKURORAS: Kas sudarė šį patogumą?

KAVASIMA: Mandžiūrijoje yra pakankamai teritorijos ir, be to, ten buvo pakankamai medžiagos bandymams.

PROKURORAS: Ką reiškia „medžiagos bandymams“? Žmonii, kuriuos pristatydavo žandarmėrija į būrio Nr. 731 kalėjimą?

KAVASIMA: Kaip tik taip. PROKURORAS: Kaip specialistas — bakteriologas jūs supratote, kad bakteriologinio ginklo pritaikymas gresia baisiomis nelaimėmis ne tik kariaujančiai šaliai, bet ir neutralioms valstybėms?

KAVASIMA: Taip, supratu.

Vienas iš Organizatorių

Karasava Tomio vadovavo būrio Nr. 731, kurio viršininkas buvo teisiamasis Kavasima, gamybinio skyriaus poskyriui.

Iš profesijos gydytojas-bakteriologas, Karasava buvo vienas iš aktyviųjų masinės bakteriologinio ginklo gamybos organizatorių. 1940-1942 metais kaltinamasis asmeniškai dalyvavo apūpinant bakterijomis specialias ekspedicijas, siunčiamas į Centrinę Kiniją bakteriologiniam ginklui pritaikyti kovoje. 1943-1944 metais jis netarpisčiai dalyvavo nusikaltimuose bandymuose pritaikant mirtį nešančias bakterijas kaliniams.

Būryje Nr. 731 teisiamasis tarnavo penkerius metus. Iš pradžių jis buvo eilinis bendradarbis, o paskui dėka „uolumo“ masiškai gaminant bakteriologinį ginklą ir žudant žmones jis buvo palaipsniui keliamas tarnyboje iki poskyrio viršininko posto.

Bandymai su Gyvais Žmonėmis

Kaltinamasis patvirtina, kad būryje Nr. 731 buvo atliekami masiniai bandymai su gyvais žmonėmis tiek laboratorijose, tiek ir lauko sąlygomis.

Toliau jis parodo, kad jo vadovaujamame poskyryje buvo dviejų sistemų įrengimai bakterijoms masiškai veisti. Abi sistemos turėjo šešis katilus, kuriuose buvo ruošiami paimtinimo aplinka bakterijoms auginti. Bendras katilų talpumas buvo aštuonių tonų. Be to, buvo kitų įrengimų, reikalingų bakteriologiniam ginklui masiškai gaminti, tame tarpe „kultivatorių“, kuriuos išrado generolas leitenantas Isii Siro. Šie kultivatoriai taip ir vadinosi „Isii sistemos kultivatoriai“. Mirtį nešančios bakterijos, kurias masiškai gamino Karasava, buvo išduodamos pritaikyti kaip bakteriologinį ginklą prieš Kinijos gyventojus, o taip pat bandymams su gyvais žmonėmis.

Teisiamasis Karasava toliau parodė, kad pirmojoje 1944 metų pusėje iš būrio Nr. 731 žymi įrengimų dalis buvo išskirstyta filialuose. Tai buvo padaryta siekiant sumažinti galimumą išvesti iš rikiuotės gamybinius būrio pajėgumus galimais bombardavimais iš oro — iš vienos pusės, o iš kitos — siekiant padidinti pajėgumus bakteriologinėms karo priemonėms gaminti.

Bandymai su Gyvais Amerikiečiais Belaisviais

Norėdami nustatyti Amerikos armijos pažeidžiamumą įvairiomis kovinių infekcijų rūšimis laipsnį, būrio Nr. 731 bendradarbiai darė bandymus su amerikiečiais belaisviais, kad sužinotų jų atsparumo laipsnį įvairių infekcijų atžvilgiu.

Atsakydamas į valstybinio kaltintojo klausimą, Karasava parodė:

—1943 metų pradžioje, kai aš buvau paguldėtas ligoninėje Mukdene, pas mane atvyko būrio mokslinis bendradarbis Minato. Jis papasakojo, kad Mukdene studijuojamas amerikiečių belaisvių imunitetas užkrečiamosioms ligoms.

Minato buvo specialiai nusiųstas būrio Nr. 731 į belaisvių stovyklą, kad ištyrų anglosaksų imunitetą užkrečiamosioms ligoms.

PROKURORAS: Ar buvo perspektyvoje numatomas galimumas pritaikyti bakteriologinį ginklą prieš JAV?

(Bus daugiau)

Kada Nors Nebepaslėps Tos Negražios Dėmės

Jungtinių Valstijų delegacija Jungtinių Tautų Ekonominėje ir Socialinėje Taryboje praėjusią savaitę nepriėjo svarstyti Pasaulinės Darbo Unijų Federacijos pateiktą memorandumą, reikalaujantį panaikinti diskriminaciją, kuri palaikoma dėl asmens ar tautos rasės ar spalvos.

Mūsų šalies delegaciją tame palaikė angli ir francūzų delegacijos. Vieni statė vieną neva priežastį, kitą kitą. Pamatinės, tikrosios priežasties, tačiau, nepasakė nei vienas.

Gėdytose ištikimo yra kuo: Washington, pačioje mūsų valstybės širdyje, visi geresnieji, lengvesnieji darbai — tik baltiesiems. Tai paliūdi federacijos pateikti skaičiai.

Baltųjų lavintų darbininkų pareigos yra: Boilermeikeriai — baltieji, telegrafo operatoriai 99,4 nuošimčiai, stenografs 99 nuošimčiai, mašinistais ir telefonų operatoriais 98,6 nuošimčiai, metalistais 97,6 nuošimčiai, raštininkais 97,3 nuoš., bibliotekose 96,9 nuošimčiai, spaustuvininkais 96,6 nuošimčiai.

Gi sunkiausiuose ir mažiausia apmokamuose darbuose atvirksčiai — veik tik negrai: porteriai 92 nuošimčiai, mechanikams patarnautojai 91 nuošimčiai, moterys pastatose porteriai 82 nuošimčiai, vyrai pastatų prižiūrėtojai 80 nuošimčių, tarnais namuose 77 nuošimčiai, prie

praprasčiausių darbų šapose 76 nuošimčiai.

O dėl ko Britanijos delegacija priešinosi?

Federacija savo raporte iš Nigerijos, britų kolonijos, už 1947 metus, rašo: „Gubernatorius gauti leidimą rekvizuoti į verstingą darbą tikslu gauti portierius ir gali išleisti taisykles kas liečia jų samdą. Gubernatoriui užgieriant, vietinė valdžia gali rekvizuoti verstingą darbui smulkesniems susiedijos darbuams, kaip kad apvalyti — prižiūrėti pastatus, kartojamus bendruomenės, palaikyti ir nuvalyti kelius ir parkus; aptaisyti kaimo ar miestelio krūmokšnius; taipgi kasti ir budavoti šulinius.“

Dar daug daugiau yra vergų darbo sistemose kitose britų kolonijose, kaip Aden, Britiškoje Pusiaus Afrikoje, Tanganyika, ir kitose.

Na, o kaip su Francūzija, kurios delegacija taipgi sakė nereikiant Jungtinėms Tautoms rūpintis naikinti diskriminaciją?

Francūziškoje Vakarų Afrikoje, rodo tas pats raportas, afrikiečių vietinio nelavinto darbininko algą mėnesiui yra nuo 600 frankų Nigerijoje iki 1,650 Senegalijoje ir iki 1,860 frankų Dakar'e. Gi iš Europos atvežtiems darbininkams tose pačiose kolonijose moka nuo 4,500 iki 18,500 frankų mėnesiui, taipgi duoda užėjusio riecio priedą po 7,500 frankų per mėnesį.

Būtų klaida manyti, būk europiečių algos yra nustatytos nuo 1948 m.

tomos didesnėmis tiktai iš fabrikantų ar valdininkų meilės savo šalies ar rasės darbininkams — jos nustatomos unijų su fabrikantais kolektyvose derybose. Gi vietinių, dar neturinčių galingos unijos žmonių algas nustato valdžios įsaku.

Visai nenuostabu, kad ponai atstovybėje valstybių Jungtinėse Tautose norėjo tai nusiūpti nuo svieto akių. Jie tą gėdingą dėmę nori palaikyti ilgai, kad fabrikantai ir žemių savininkai galėtų iš to pelnytis. Tačiau nenusiūps, nei amžinai išlaikys. Pasaulinė Darbo Unijų Federacija suras kelius apie tai informuoti visuomenę ir mobilizuoti kovon prieš diskriminaciją.

„DIEVO PAUKŠTELIO ODISEJA...“

(Tęsia nuo 2-ro pusl.)

jo susirinkimo, paskubins Feliks'a Breimer'į pakviesti į savo draugijos narius. Kūrinį patartume skaityti tik vyresnio amžiaus žmonėms, nes jie jau bus persirgę poezijų rašymo liga. Jaunimui nepatartume skaityti, nes blogas pavyzdys — užkrečiamas.

KALKUTTA, Indija. — Rūšies tarp mahometonų ir indus užmušta keli tūkšimčiai žmonių.

CHATHAM, Anglija. — Anglijos karo laivyno valdyba suspendavo inžinieriškų planų braižytoja Robertą Mattocksą kaip itariamą komunistą.

WASHINGTON. — Valdžia skelbia, kad pernai visi amerikiečiai bendrai imant, gavo 210 bilionų dolerių pajamų, tai 2 bilionais mažiau negu 1948 m.

Dienraščio Laisvės

BAZARAS

PACKAGE PARTY & DANCE

Bus Dvi Dienas: Šeštadienį ir Sekmadienį

Kovo-March 25 ir 26

Šeštadienį prasidės 6-tą val. vakare
Sekmadienį nuo 2-ros val. po pietų

George Kazakevičiaus Orkestra Šokiam

Kasdieną bus margumynų programa ir šokiai

LIBERTY AUDITORIUM

(Lietuvių Kultūriniam Centre)

110 - 06 ATLANTIC AVE., RICHMOND HILL, N. Y.

Ižanga 40c asmeniui (valdžiai taksai įskaityti)

Geri valgiai, pilni pietūs dienom ir vakarais

Laukiame dovanų iš visos Amerikos daiktais ir pinigais!
Visi ir visur rūpinkimės sustiprinimu savo dienraščio finansiniai!

ROJUS MIZARA Kelias į Laime

11-3-49

APYSAKA

-68-

(Tasa)

Man rūpėjo tik tai, ar jos tėvai sutiks, ir ką jie pasakys, kai teks tokį rimtą klausimą spręsti? O jeigu Garmus iš Ugniškių pasakys "ne!" Tuomet bus gėdos ir bėdos, ir man teks iš čia greičiausiai nešdintis. "Pradėjęs plaukti, rankų sukabinti neprivalai. Laikykis, Maiki, laikykis, kol kraštą pasieksi!" kalbėjau sau.

Atsikėlęs ir apsitaisęs, aš stovėjau ant gonkų ir stebėjau darbininkus, dirbančius prie rūmo remonto. Staiga prie manęs priėjo Garmus, linksmesnis negu bet kada, suplakšnojęs man per petį, prataręs labas, linksmai užklauso:

— Kaip miegojosi, ponas Mykolai?
— Puikiai!
— Tai ir gerai! Miegas — sveikata! Gerai pamiegoję, — dar geriau užkasime!

Prieš tai per tūlą laiką pusryčius valgydavome tik mūdų su Lujiza, vėliau atsikėlę. Bet šiandien, žiūriu, sėdamės visi keturi.

Kai užsigerdinėjome šilta kava, Lujiza nei iš šio nei iš to pradėjo:

— Papa! Aš... aš... noriu važiuoti Amerikon.
— Dukrele!... — aštriai, it dejuodamas, suriko tėvas, tarsi išpėdamas, kad ji nei nedrįstų toliau apie tai kalbėti.
— Mus, senius, nori palikti?! — klausė motina.
— Aš noriu... su ponu amerikonu... su Mykolu...

Pasijutau, kaip šaltame vandenyje: štai, čia sprendžiamas mano likimas, mano laimė ar nelaimė! Argi aš pats neprivalau ką nors sakyti? Bet nežinojau, iš kur pradėti; nebuvau išmokęs, kaip tokiose atsitikimuose su aukštais ponais kalbėti.

— Prašau tamstų, ponas ir ponai, — dramatiškai pradėjau, — sutikimo. Aš panelę Lujizą myliu... aš... aš...

Senis nusišypsojo, nuryjo kavos gurkšnį, klausiamai pasižiūrėjo į žmoną, dukterį ir mane, nubraukė barzdą, ir tyliai, tarytum sau, kalbėjo:

— Nelaukta, bet labai maloni staigmena ši rytą pasibeldė į mūsų pastogėlės duris. Kas gi savo vaikams nenori laimės? Tik išsigimėlis, tik tautos atmata. Aš gi skaitausi šokių tokiu tautos ramsčiu, pavyzdžiui kitiems, neturėjusiems progos pasiekti mano lygio... Aš — vyras, kuriam rūpi lietuviybė plėsti... Aš — buvolnas žmogus, — jautęs šalto ir karšto... Aš suprantu, ko ponas Kilpa yra vertas ir ko verta mano dukrelė — vienintėlė, beje, dukrelė... Zinau, jog Amerikoje, pono prieglaudoje, Lujizai neteks vargo vargti — kelias į laimę jai platus ir atviras... Bet ka gi mes čia, likę vieni, tik su Vytautu, veiksim? Ukį ir šią pastogelę juk mes kuriame ne sau, bet, vyriausiai jai, Lujizai. Mes norime, taigi, kad ji prisidėtų prie šios gūstėlės padarymo žmoniška, kad ji, kaip tas paukštėlis, padėtų tėveliams sunėsioti sausas žoleles, spakelius, šiaudelius ir šakeles sukrivimui švelnaus lizdelio savo seniems tėveliams ir sau... Aš...
— Papa, — pertraukė jį Lujiza, — aš gi nuo to neatsisakau; neišvažiuosiu iš čia, kol bus užbaigti remontuoti rūmai...

Garmaus iš Ugniškių kalba man atrodė nuobodi, be tikslo, be reikalo, ir aš vis dar nesupratau, ką jis nori pasakyti. Pastebėjęs mano neterminuotumą, senis greit baigė:

— Gerai, ponas Mykolai: mudu su motina sutinkame leisti Lujizą už tamtos!

Atsidusau, bet, nelavintas poniškoj etikoje, nesuivokiau, kas dabar man tenka daryti ir sakyti. Pasistojau, pabučiavau rankon Garmienei, paspaudžiau ranką Garmui iš Ugniškių ir pabučiavau lūposna Lujizą. Jinai padarė tą patį: pabučiavo tėvus ir mane. Pirmas dramos ar komedijos veiksmas, vadinasi, buvo baigtas.

Tuomet senis paskubėjo atnešti butelį konjako ir mes, begurkšnodami, galutinai nustatėme būsimų ceremonijų ir mano gyvenimo tvarkraštį. Vestuvių pokylis įvyks tuojau, kai tik meistrai baigs remontuoti rūmus. Tuomet mudu su Lujiza vyksime Palangon trumpam medaus mėnesiui. Grįžus, ji liks Ugniškuose, o aš šausiu Amerikon. Sutvarkysiu ten dokumentus ir parsikviesiu žmoną.

Sitaip aš, Mikas Kilpa, ryžausi padaryti pilkame savo gyvenime posūkį — posūkį į platų vieškelį, vedantį į laimę!

III.

Garmus iš Ugniškių vis nerimastavo ir aš negalėjau suprasti, kodėl. Vieną kartą, bevakarėniaujant, jis, tarsi dejuodamas, nurodinėjo, kokie sunkūs darbai jį slėgia: jis turis rūpintis ūkio reikalais — vasara juk, — sūnus paskendęs valstybinuose darbuose, — na, ir nōrs tu žmogus persiplēsk!

— Paskirkit man kokį nors darbėlį, — nepagalvojęs pasisiūliau. — Aš nesu ligotas.

Garmus atsiduso.
— Zenteli, — dabar jis mane jau taip vadino, — jūs esate tikras genijus: mokate atspėti žmonių mintis pirmiau, negu jos pas juos gema. Šiuos žodžius, atrodo, jūs man iš burnos ištraukėte. Aš galvoju...

— Tėtė galvojo, kad tu, Mykolai...

— Leisk man, dukrele, pasakyti: aš galvojau, ar negalėtumėt pasiimti ant savo pečių užvaizdavimo darbą, čia pat, prie meistrų. Šitie tinginiai dirba, kaip svetimam, — pamiršta jie, kad tai yra tautos reikalas, kad viskas, kas mano ūkyje vyksta, yra atliekama tautos naudai. Jeigu jūs pasiimtumėte atsakomybę dėl remonto... Prižiūrėk meistrus, surik kai kada ant jų, kad greičiau dirbtų. Užtrauk jiems vėlnių. Nurodyk, kas, kur, ką turi atlikti. Tamsta turite amerikonišką skonį, suprantat dailę, meną, žinot, kaip gražiau, kaip geriau padaryti... Ši gūstėlė juk nuo dabar yra daugiau paties negu mano... Aš jau į amžinatvę žiūriu... Aš gi kreipsiu akį į laukus, į javų ūminą.

— Ar darbininkai manęs klausys?
— Su jais dėl to jau kalbėjau — kodėl jie neklausys! Pats esate dabar namiškis. Jie ne akli, žino. Lujiza jums bus talkininkė... Judu abu dabar... Negaliu kalbėti, — džiaugsmu paspringsta senasis Garmus iš Ugniškių!...

Pasišaukia darbininkų vadovą, kontraktorių ar rangovą, nežinau, kaip jį pavadinti, ir tariau:

— Dabar visas remonto darbas eis mano vadovybėje. Dirbkite greit — nesigailėsiu aš jums ir šimtelio kito ant alaus, — tik juo skubiau!

Man rūpėjo juo greičiau visą baigti, tuoktis, na, ir vykti savaile keliais.

— Pagal kurį planą, ponas, norite darbą atlikti? — klausė rangovas.

— Jūs žinote, pagal kurį.
— Nežinau!
— Pagal tą, kurį sudarėte su Garmu, — mano uošviu.

Meistras pagalvojo ir atšovė:
— Jis pateikė du braižinius: vieną seniai, o kitą — vakar. Dėl pastarojo dar nepasirašėme sutarties.

— Kuo gi tie braižiniai skiriasi?
— Tuo: pagal pirmąjį mes privalome tik skyles sienose užlopyti ir sienas bei lubas nudažyti. Pagal vakarykštį braižinį, turėtume atlikti ne tik tai, o ir naujais lubas ir grindis sudėti, aplink namą cemento keelius nutiesti, salione ant sienos nupiešti Palangos pajūrio vaizdą su Birutės kalnu ir daug daug kitų smulkių darbėlių.

Aš linkerėjau galvą, parodydamas rangovui, jog sutinku su antruoju braižiniu, o jis man:

— Galvos linkerėjimu, ponas, reikalo neišspręsite.
— Tai ko jūs, ponas, norite?
— Jei nebus pinigų, mes nei pagal vieną braižinį darbo nedirbsime, — metame ir einame!

Nustebau.

Pasivadinau Lujizą ir jai išdėsciau, klausdamas jos nuomonės.

— Mykoliuk, — atsargiai, kad manęs nesupykdytų, tarė ji, — matai, dabar vasara, tėvui trūksta pinigų. Žinai, žemės ūkis: pinigai suplaukia tik rudeni, o vasarą jie tenka leisti, kaip vanduo.

Dabar man išaiškėjo: aš turėsiu visą remonto darbą finansuoti!

Susitikęs rangovą, klausiu:

— Sudėjus abu braižinius į vieną, — kiek kaštuos?

— Dvidešimt penki tūkstančiai litų.
— Dvidešimt penki tūkstančiai...
— Ne dolerių, o litų, ponas, atsiprašau: litų.
— Gerai! Aš tai padengsiu ir, jei baigsite darbą greičiau nei sutarta, dar tūkstantėlį pridėsiu!

Rangovas maloniai pasiūlymą priėmė ir užkinkė darbininkus prie darbo, įsakydamas jiems dirbti, nepaisant valandų.

O aš sėdausi ir parašiau telegramą Slitzui: "Kogreičiausiai prisiųskit man į Ugniškius \$5,000.00."

Nudžiugau. Neužilgo rūmų remontas bus baigtas ir čia pat, kur kadaise puotavo pan Januliewicz, Mikas Kilpa išleis tokį vestuvių pokylį, kokio sutrūnijusios palociaus sienos nėra mačiusios!

Aš turėjau darbą: nuolat lendžiojau aplink rūmus ir stebėjau, kaip talentingai meistrai užtušuoja sienose plyšius ir skyles, padarytas laiko; tarytum balzamuotojai layoną, jie gražino šį palocių, kadaise kreipusį į save visos aplinkinės žmonių dėmesį, o šiandien kniumbantį po sunkia ilgo amžiaus našta.

Vieną dieną tarnaitė pranešė, kad mane noris matyti kažin koks šlubas, suvargęs senukas, gal ubagas. Supratau, jog tai bus mano patėvis.

Jis dabar atrodė žmoniškiau: išsiskutęs ir išsiprausęs, apsirengęs šventadienišku, bet nudėvėtu švarku. Visa tai jį rodė dar labiau panašesnį į naštašniką, negu pirmiau.

Pamatęs mane, patėvis iš tolo nusimovė nuo pražilusios galvos kepurę ir vergiškai lenkėsi.

— Myk... ponas Mykolai! — mojęsi jis kalbėti, mikėdodamas, turbūt nesuvokdamas, kaip ir ką pradėti. — Kodėl tu mus apleidai?

— Velnias ten bus! Blakių, blusų ir utelių nemaitinsiu! — atsakiau jam ne tiek griežtu tonu, kiek aštriais žodžiais.

(Bus daugiau)

Užsiprenumeravo "Kelias į Laime"

V. Kazlauskas, F. Muzikevičius, Anton Šešelgis, F. Vertelka, Vladas Mikalopas, Mirta Burkauskienė, M. Byronas, Jonas Vaznys; (per E. Katinienę) K. Pranevičienė; (per Joną Karsoną) Uršulė Daugirdienė, Mikalė Arbačiauskienė.

Philadelphia, Pa.

Apie Lietuvius Reačkininkus

Lietuviai reakcionieriai nesiliekia nei per nago juodymą nuo kitų tautų reakcionierių. Jie visi isterijoj ir iškišę liežuvius rėkia, šaukia sustabdyti "komunizmą." Jiems "komunistai" visi, kurie tik nešoka pagal jų dūdą. Jie puola parengimus ir dūkstą.

Jie bijo perstatymo progresyvių veikų, kaip "Gieda Gaideliai," "Mūsų Gyvenimo Žaizdos" ir kitų. Jiems kiekvienas parengimas, kiekviena progresyvių žmonių sueiga — tai vis "komunistų suokalbiai."

Kur dingio tų žmonių protas? Kur žmoniškumas, kur sąžinė? Atrodo, kad jie paleisti iš kokio bėprotnamio ir dūkstą, kaip tas pasakiškas velnias, nutrūkęs nuo retėžio! Žinoma, jie tuo savo tikslo nepasiekė.

Jie man primena vieną žmogų, kuris ant upės kranto išsėdėjo pusę dienos ir nepagavo nei vienos žuvies. Tada išsitraukė degtukų dėžutę, degė degtuką po degtuką ir metė į upę.

— Ką darai, juk žinai, kad upės neuždegsi! — tariu jam.

— Žinau, kad neuždegsiu, bet savo piktumą sumažinu.

Manau, kad ir lietuviški reakcionieriai su savo taktika tiek "atsieks," kiek jie atsiektų, statydami sieną skersai Hudson upę. Kaip jie negalėtų užtenkti Hudsono upės, taip jie negalės sulaukyti ir progresyvio judėjimo. Na, lai pabando sulaukyti Hudson upės vandenį!

Jiems "tikrų lietuvių" nėra tarpe progresyvių. Jiems tik "ruskiai" vaidenasi. O kas gi jie? Kur buvo, kur tempė Lietuvą, ar ne į vokiečių vergiją? Kodėl jie mano, kad jie yra tikri lietuviai, kada lietuvių bandė padaryti vokiečių vergais, tų vokiečių, kurie per šimtus metų puolė lietuvių? Ty, prieš kuriuos

lietuviai per šimtus metų vedė sunkius apsigynimo karus. Jeigu kas yra lietuvių tautos priešinai, tai tie, kurie per Berlyną atidurožė į Ameriką ir dabar liežuvius rodo tiems lietuviams, kurie Amerikoje kelis dešėtus metų išgyveno, didžius progreso darbus nudirbo, išauklėjo šeimas.

J. Progresas.

Hudson, Mass.

Jau seniai iš mūsų mažos lietuvių kolonijos buvo žinių spaudoje. Bet ir pas mus yra šis-tas veiklama. Tiesa, vieni sensta, kiti veikia jau yra mirę. Yra ir tokių, kurie seniau veikė, o dabar jiems jau "viskas negerai." Jaunimas didžiūmoje yra išauklėtas katalikiškoj dvasioj, tai ir nesilanko į jokių parengimus, nepriklauso prie pažangių organizacijų.

Taip ir eina laikas. Yra dar grupė pažangių lietuvių, kurie palaiko LLD 103 kuopą ir veikia, kiek gali. Į šių metų valdybą įrinkta: organizatoriai — Ch. K. Urbonas, protokolų sekretorium — P. Vaitėkūnas, finansų sekretorium — J. A. Sikorskis, kasierium — F. Kaulakis. Jau keletas narių pasimokėjo duokles už 1950 metus. Taipgi iš kuopos paaukota Vilnės bazarui \$2. Ch. K. Urbonas pasižadėjo tam reikalui dar parinkti aukų ant blankos.

Mes, LLD 103 kuopos nariai, kviečiame visus Hudsono nuosirdžius lietuvių prigulėti prie Draugijos, nes šiemet jai sukanka 35 metai gyvavimo, nauji nariai priimami už pusę duoklių.

Jau buvo trumpai minėta apie Jono Sadausko mirtį. Tai buvo pažangus žmogus ir apie tai reikia parašyti daugiau. Velionis, kol buvo sveikas, tai visados dalyvavo mūsų parengimuose, aukavo darbininkų reikalams, pagal savo išgalę. Buvo dienraščio Laisvės skaitytojas. Seniau priklausė ir prie LLD 103 kuopos; LDS

66 kp. ir L. P. Kliubo iki mirties.

Mes jo jau seniai nematėme, nes per pastaruosius kelis metus jį kankino beširdžiova. Kol buvo jaunas, tvirtas, tai dirbo mašininėje. Buvo nusipirkęs savo stubą, ar dvi, bet kada sveikata nusilpo, tai žmogus negalėjo išmokėti ir bankas pasiėmė už skolą. Tas dar daugiau paveikė į jo sveikata. Palaikytas Marlboro kapinėse. Il-sėkis, drauge, amžinai!

P. Vaitėkūnas.

Apdovanoti Kultūros-Švietimo Įstaigų Darbuotojai

VILNIUS, sausio 4 d.—Pradžiusiais metais įvyksios kultūros-švietimo įstaigų apžiūros metu iškelta ištisa eilė pasiūlymų šių įstaigų darbuotojų, kurie už vertingą darbą apdovanoti pinigėmis premijomis ir Garbės lapais.

Po 1,000 rublių premija apdovanoti apskričių kultūros-švietimo darbo įstaigų vedėjai, savo apskričių klubus, skaityklas ir bibliotekas iškelė į pirmąją eilę, būtent: Mažeikių apskr. — P. Rupeika, Pasvalio apskr. — A. Prancūnienė, Jurbarko apskr. — P. Didžiokas ir Rokiškio apskr. bibliotekos vedėja O. Kuznecovienė.

Viešųjų (Mažeikių apskr.) bibliotekos vedėjas K. Gelžinis, Biržų apskr. bibliotekos vedėja A. Samulionytė, Rokiškio kultūros namų direktorius A. Kairiūkštis, Telsių krašto tyros muziejaus vyr. mokslinis darbuotojas V. Valatka ir Vilniaus centr. vaikų bibliotekos vedėja E. Vinogradova gavo premijas po 750 rb.

Piniginėmis premijomis ir pagyrimo lapais apdovanota daugiau kaip 300 kultūros-švietimo įstaigų darbuotojų.

Be klubų-skaityklų ir bibliotekų, taip pat apdovanoti ir pasiūlymą klubų-skaityklų ir bibliotekų tarybų nariai, lektoriai, saviveiklų darbuotojai ir kt.

E. Aleksaitis.

Skaitykite Apysakas!

Skaitykite apysakas!

Apysakos ir romanai, tai nėra pasakos. Apysakoj ir romane yra vaizduojamas tikras žmonių gyvenimas, klasių santykiai, istorija, teikiamas mokslas, tik jis perduodamas vaizduojant pasirinktų asmenų (charakterių) gyvenimą. Apysakoj, tartum judėdama, veidrodyje autorius rodo žmonių gyvenimą ir tuo ji padeda skaitytojui suprasti savo reikalus.

Maksimas Gorkis savo veikale "Motina," tartum veidrodyje parodė caristinės Rusijos santvarką ir 1905 metų revoliuciją, kurios liepsna bangavo ir Lietuvoje. Mes turime gerų apysakų ir skelbiame didelį nupigintą jų išpardavimą. Skaitykite!

(1) ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Knyga turi 800 puslapių. Vienas iš labiausiai įdomių jo romanų. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

(2) SPALIS ir KITOS APYSAKOS. Apysakos iš revoliucijos laikų Rusijoje. Parašė eilė autorių. Knyga turi 288 puslapių. Atspausa ant geros popieros. Kaina 50 centų.

(3) POVLAS JURKA. Parašė M. Rasoda — Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių ir Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. Knyga turi 318 puslapių. Kaina 50c.

(4) UKANOS. Parašė M. Rasoda — Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Knyga turi 342 puslapių, ant geros popieros. Kaina kietais viršais \$1; minkštais viršais 50 centų.

(5) MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. Turi 500 puslapių. Kaina kietais viršais \$1.

(6) KARAS LIETUVOJ. Parašė M. Gromovas. Apysaka iš 1914-1918 metų karo laikų. Knyga turi 224 puslapių. Kaina 35 centai.

(7) SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Ed. Zdanaukas. Jo atsiminimai iš karo prieš fašistus. Knyga turi 156 puslapių. Kaina 50 centų.

(8) PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė Stasys Jasilionis, vienas iš žymiausių Amerikos lietuvių poetų. Knyga turi 256 puslapių. Įtarpina apie 300 eilių ir dainų. Kaina 50 centų.

(9) SENO VINCO RAŠTAI. Knyga turi 450 puslapių. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. Gražiai atspausdinta ir kietais viršais. Kaina 75 centų.

Mes turime platų knygų pasirinkimą, kaip tai, iš įvairių mokslo šakų, apie Lietuvą, Jungtines Amerikos Valstijas ir kitas šalis. Klauskite informacijų.

Šiemet ALDLD sukanka 35 metai gyvavimo. Naujus narius priimame už \$1 metinių duoklių. Kas mokės pilną duoklę — \$2, tai tas gali pasirinkti bile tris knygas iš mūsų srašo ir gaus veltui.

Cekius ir money orderius išrašykite Draugijos išdininko vardu: J. J. KASHKEVICH. Siųskite kartu su užsakymu sekamų antraščių:

A.L.D.L.D.

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Pittsburgh, Pa.

Mirė Antanas Zdankus

Vasario 5 dieną, Allegheny General ligoninėje, nelabai mirtis iš gyvybių tarpo ištraukė Antaną Zdankų, kuris buvo gerai žinomas Pittsburgho lietuviams. Buvo narys Pittsburgo lietuvių laisvųjų draugijų ir yra daug veikęs. Taipgi kiek metų atgal prigulėjo prie Birutės Choro, kitų mėninių ratelių ir aktyviai tenai darbavosi.

Antanas buvo žinomas pittsburghiečiams nuo 1913 metų savo geru būdu ir veikimu lietuvių draugijose. Antanas yra gimęs Lietuvoje, Trakinių kaime, Raseinių apskr.

Paliko dideliame nuliūdime moterį Mariją Karpinskaitę-Zdankienę, seserį Oną Lukauskienę ir švogeri Praną, sesers dukterį Stasę Tamošauskienę ir jos šeimą, kurie visi gyvena Waukegan, Ill. Visi buvo atitraukti iš Vokietijos per Antaną Zdankų. Lietuvoje paliko brolių Viktorą ir seserį Moniką, kurie yra vedę ir gyvena su šeimomis.

Antanas buvo laisvo nusistatymo visą gyvenimą. Jo gyvenimo draugė Marijona aukštai įvertino savo vyro laisvą mintį ir jam suteikė laisvą ir gražų paskutinį patarnavimą — palaidojo laisvai Lietuvių Tautiškoje Kapinėse (kur jie turėjo savo lotą).

Antanas ir Marijona Zdankai visados buvo draugiški ir malonūs kiekvienam, todėl liūdesio valandoje šimtai jų draugų išreiškė gailestingą simpatiją prisijungdami gėles, ir apie šimtas mašinų padėjo Antaną į amžino atilsio vietą.

Išsėkis, Antanai, tame gražiam Lietuvių Tautiškių Kapinių kalnelyje! Marijonai ir giminės reiškiu gailestingą simpatiją!

Ilgų Metų Draugas.

Jersey City, N. J.

Antanas Teleiša Išteisintas

Beveik metai laiko atgal A. Teleiša buvo areštuotas, kaltinamas, kad iš savo užteigos metęs lenkų tautybės žmogų Budzinskį ir tas puolus susižeidė ir mirė.

Teleiša buvo laikomas kalėjime be užstato. Vasario 7-tą prasidėjo teismas ir tęsėsi penkias dienas prie teisėjo August Ziegner. Teleišą gynė trys advokatai, prie prisiektųjų džiūrimanų.

Valdžios advokatai negalėjo prirodyti, kad Teleiša būtų su tikslu Budzinskį užmušęs, ir tokiu būdu džiūrė surado jį nekaltu.

Tačiau žmogus metus laiko kalėjime buvo laikomas be užstato ir Teleišos šeimynai sudarė nemažai rūpesčių ir iškaščių.

Mūsų Ligoniniai

LDS 133 kuopos sekami nariai serga. Juozas Kačergius nuo gegužės mėnesio. Juozas Kreivėnas nuo gruodžio mėnesio pereitų metų. Jam padaryta operacija ir dabar randasi namuose. J. Butkus serga širdies liga ir randasi namuose po daktaro priežiūrą. J. Višniauskas serga, bet neteko patirti, kokia liga. A. Groski serga. Kuomet visi mūsų žmonės buvo jaunesnio amžiaus, tai ligos nepažino. Bet kuomet žmogus pasensta, tai ištinka visokios ligos. Linkiu visiems LDS 133 kp. nariams laimingai ir greitai pasveikti!

Sausio mėnesio LDS 133 kuopos susirinkime dalyvavo LDS centro sekretorius Jonas Siurbas. Siurbas trumpais bruožais pasakė apie mūsų organizaciją. Tačiau, kaip visur, taip ir pas mus nariai ateina, pasimoka ir apleidžia susirinkimą, nepaisant, kad ir svarbus organizacijos asmuo atsilanko. Kalba jiems nėra svarbi.

Vasario 4-tą apsišvedė Janu-

šoniūtė. Vestuvių pokilis įvyko pabažnytinėje svetainėje. Svečių buvo daug.

Literatūros Draugijos 16-tos kuopos šauktas atvirutėmis susirinkimas 12-tą dieną vasario buvo menkas. Tačiau beveik jau visi nariai pasimokė už šiuos metus mokėstis. Nėra smagu, bet reikia priminti, kad senatvė yra viso to kaltininkė—nelankymo susirinkimų.

Bridgewater, Mass.

MIRĖ PETRAUSKAS

Sausio 29 d. mirė Jurgis Petrauskas, sulaukęs 77 metų. Paliko nuliūdime žmoną Marijoną, draugus ir drauges. Palaidotas vasario 1 d., laisvai, Nashua, N. H., kapinėse, nes jis ten pirmiau gyveno ir turėjo pirkęs žemės sklypą kapinėse.

Sirgo tris mėnesius laiko, tai jį ir jo žmoną gerai prižiūrėjo M. Šimanskienė, daug padėjo K. Kalvelienė ir M. Tamulevičienė ir kiti.

Velionis Bridgewaterį išgyveno apie 20 metų. Priklaušė prie LLD kuopos ir Piliečių Klubo. Buvo dienraščio Laisvės nuolatinis rėmėjas, energingai platindavo Laisvės piknikų tiketus ir kaip tik galėjo, tai padėjo progresyvių veiklų.

Kada 1931 metais viešpatavo nedarbas, kada buvo alkany eisenos į Washingtoną, reikalaujant bedarbių apdraudų, tai maršavo ir Jurgis Petrauskas. Tais laikais tik progresyviai to reikalavo, o buvęs prezidentas Hooveris ir kiti reakcionieriai iš bedarbių juokėsi. Dabar, kaip žinome, jau bedarbiai turi apdraudą, kaip ir seneliai. Tai vis iškovota progresyvių, kuriuos dabar vėl reakcija puola.

Kadangi velionio kūnas buvo išvežtas palaidoti į Nashua, tai bridgewateriečiai jo draugai ir draugės negalėjo laidotuviuose dalyvauti. Išsėkis, drauge, ramiai! Reiškiu užuojautą jo žmonai.

Zolynas.

Philadelphia, Pa.

Apie Velioni Stasį Reikauską

Stasys Reikauskas buvo atarasas Delaware upėje negyvas 3 d. vasario ir palintas miesto negyvėlių namus. Pas jį rasta narystės kortelė Lietuvių Muzikalo. Namu Bendrovės. Bendrovės valdyba pripažino, kad velionis yra mūsų nariu, nors jau buvo per penkis mėnesius nepasimokėjęs duoklių.

Tai miesto valdžia po ištirimo apie jo mirtį Stasio kūną atidavė mums palaidoti. Mūsų bendrovės finansų rasti-ninkas Frank Balin yra laidotuvių direktorius, tai su jo pagalba Stasio kūną palaidojome vasario 9 d., 11 val. ryto, Bellevue protestonų kapinėse.

Amžinos atminties Stasys Reikauskas jokio turto neturėjo ir nieko nepalikė, apskritai, kurias jau beveik visi pamiršome, nes buvo bedarbis ir benamis. Pastaruoju laiku buvo jam daug išmetinėjimų, kad jis nenori dirbti, kiti sakė, kad jis skaudžiai nesveikavo.

Jo palaidojimui buvo padaryta vasario 5 d. kolekta tarpie priaučiančių narių. Surinkta \$39, o likusius laidotuvių kaštus padengė iki būsimos Bendrovės susirinkimo Frank Balin.

Man teko tame reikale daug padirbėti, kad Stasį, kaip laisvą, tinkamai palaidojus, ir tas pavyko. Jo mirties reikalas buvo ir Antano Džiko pagarsintas per radiją. Lai Stasys ilsisi ramiai Jurgio Washingtono žemėlėje! Prisidėjusiems prie palaidojimo ačiū!

Apie velionio paėjimą iš Lietuvos — nieko tikro nežino, taip pat ir ar jis turėjo

Elizabeth, N. J.

Susivedė Helen Gražiūtė su E. Krone

Šeštadienį, vasario 11-tą d., susivedė H. Gražiūtė su E. Krone. Vestuvės įvyko Social Hall, ir jose dalyvavo apie šimtas svečių. Svečių buvo iš Elizabeth, Bayonne, Kearny, Jersey City ir Long Island City. Svečius sudarė pusė senimo ir jaunimo. Buvo ir keli atvykę iš Vokietijos dipukai, su kuriais teko gerokai pasikalbėti. Jie prielankiai kalba Lietuvos klausimu ir pasmerkia klerikalus.

Pamergė buvo Patumsūtė iš Jersey City, pabrolio var-do neteko patirti, bet ne lietuvis.

H. Gražiūtė buvo ilgametė Jersey City gyventojė. Jos tėvui mirus, jos motina apsišvedė su plačiai žinomu Laisvės vadininku K. Churliu, kurie ir rūpinosi vestuvių puota. H. Gražiūtė yra LDS 33 kuopos narė. Būtu malonu matyti ir jos gyvenimo draugą įsirašantį į LDS.

Draugai Churliai gražiai ir mandagiai svečius priėmė ir visus gausiai vaišino, kaip valgiais, taip ir gėrimais. Jau-nimas ir senimas šoko, gėrė, valgė ir dainavo iki vėlai nakties. Jaunavedžiai išvyko medaus mėnesį praleisti, bet kur, tai neteko patirti.

Šios vestuvės buvo skirtingos tuo, kad paprastai lietuvių vestuvėse suprašoma daug pamergių, pabrolių. Gi Gražiūtės vestuvių pulkas susidėjo iš jaunavedžių ir vienos poros. Reiškia, viso keturi.

Well, draugai Churliai neteko vieno šeimos nario, bet džiaugiasi, kad turėjo progą būti liudininkais — motina dukters, patėvis podukros — gražių pokiliu ir svečių nuotai-ka. Daug linkėjimų ir dovanų svečiais jaunavedžiams suteikė. Draugai Churliai dar augina vieną dukrytę.

Na, draugai Churliai, būkite visada linksmi. K. Churlis esate užsipelnęs Laisvės skaitytųjį pagarbos, kaipo Laisvės vadininkas! Jūsų moteriai yra draugiškas ačiū už jum talkininkavimą dienraščiui Laisvei. Svečias.

Bridgeport, Conn.

Čionai gyvuoja LDS dikta kuopa, ir jaunuoliai, prigulinti prie kuopos, turi LDS Jaunuolių Klubą, pasivadintų LDS "Skylarks" Club.

Kada tik minėtas klubas ką nors parengia, tai visuomet turi gero pasisekimo, nes jau nekurie jaunuoliai turi ir savo šeimas, kurie taipgi yra LDS nariai.

Žymėtina, kad du trečdaliai minėtų jaunuolių yra tarnavę Dėdės Samo karinėse įgėlose praeitame kare. Dar ir dabar randasi kaip kurie tarnaujanti Dėdei Samui.

Kas metai jaunuoliai rengia Haloween Dance ir Valentine Dance. Ši metų rengia Valentine Dance, sutabot, vasario 18-tą dieną, Lietuvių Jaunų Vyrų Salė, 407 Lafayette Street, Bridgeporte, 8 val. vakare.

Minėtina, kad kaip kurie nauji pribuvėliai į šią šalį bando kaip nors šioms jaunuoliams kelti. Todėl, visų padorių lietuvių priderystė jaunuolių gražų darbą paremti, dalyvaujant jų parengimuose. Būtu labai gražu, kad ne tik vietiniai, bet ir kitų kolonijų draugai ir draugės stipriai paremtumėte skaitlingų apsilankymu į minėtą Valentine Dance, tai būtų gražus įvertinimas gerųjų mūsų jaunuolių.

Jaunuolių Draugas.

BURMOS seimas nutarė dar 6 mėnesiams pratęsti karo stovį prieš sukilėlius-partizanus.

kokių giminių.

Juozas Ivanauskas.

New Jersey Žinios

CLIFFSIDE

Vadinamų Orange and Black busų vairuotojai ir mechanikai per suvirš mėnesį laiko streikavo dėl atnaujinimo kontraktų, bet, pagaliau, susitaikė ir sugrįžti dirbti.

Nors ne viskas buvo laimėta, ko reikalauja, bet visgi išsikovo 6 centai daugiau užmokesčio už darbo valandą; laikas ir pusė už viršlaikius ir šiaip keletas pagerinimų darbe.

Iš Cliffside ir apylinkės miestelių, proporcingai, kasdien į New Yorką ir atgal naudoja šios Orange and Black kompanijos busus 11-000 žmonių.

Prieš valdžios viršininkų rinkimus republikonai politikieriai žadėjo bent šiais metais nekelti taksų ant nuosavybių, bet tik žadėjo. Taksai ant nuosavybių ir šiais metais pakelti ir jau dabar mokėsime \$6.76 už kiekvieną \$100 apskaituotą nuosavybės vertę.

Vasario 11 d. vietos rusų skyrius IWO, 3118 kuopa, buvo surengę krutamų paveiklų vakarą. Labiausiai publikai patiko vaizdas iš Sovietų Rusijos gyvenimo "Kaimo Mokytoja." Kaip rusų, taip ir lietuvių skaitlingai susirinko šio gražaus ir įdomaus vaizdo pamatyti.

RIDGEFIELD PARK

Continental Paper Co. darbininkai, priklausą lokalui 229, CIO unijai, jau 7 mėnesiai streikuoja dėl atnaujinimo kontraktų. Kompanija visokiomis provokacijom streikius baugina ir terorizuoja.

Unijos organizatorius A. Adamo kelis kartus buvo areštuotas ir nubaustas. Šiomis dienomis vėl minėtas organizatorius buvo areštuotas ir nubaustas \$500 pasimokė neva už pagrasinimą vienam bosui "nusukti sprandą."

Šių žodžių autoriui retkarčiais pasitaiko progos susitikti streikius ir su jais pasikalbėti. Tai plieninio pasiryžimo ir solidarumo kovotojai-darbininkai. Jie vargsta pikietoj eilėse, o jų šeimos gyvena didžiausiam nedateliui. Bet jie nepaiso to vargo ir pasiryžę stovėti streike, iki kova bus laimėta.

Šiuo metu kompanija sugalvojo naują blofą streikių demoralizavimui. Prie dirbtuvės vartų pakabino didelę iškabą, būk dirbtuvė likviduojama ir su streikieriais nutraukiama visi pasitarimai. Ši kompanijos blofą laikraščiai paskelbė su dideliais antgalviais.

Kaip senesni gaudinimai, taip ir šisai blofas streikių solidarumo nedemoralizuoja ir nebaugina.

HACKENSACK

Vasario 6 d. įvyko rinkimai 7-tam distrikte į kongresmaną J. Parnell Thomas vietą. Thomas, kaip jau visiem yra žinoma, dėl apsigavimo kongrese, nuteistas kalėjimui. Išrinkta vėl Thomas'o plauko republikonas W. B. Windall.

Demokratų kandidatas G. R. English, šiuose rinkimuose pralaimėjęs, sukėlė didelį trūkumą prieš Bergen pavieto demokratų lyderį Herman Hoffman. Sakoma, kad jis pasidavęs republikonams ir dėl to demokratų kandidatai neturi pasisekimo rinkimuose.

Kai politikieriai čia skandalinasi, tai apsigavęs buvęs kongresmanas J. Parnell Thomas, politikierių pripažintas vištų specialistu ir gražia būkyje, šalia Danbury, Conn., miesto, leidžia linksmai laiką su visa savo šeima. Rašoma, kad to gražaus ūkio savininko vištos sustreikavo ir nededa kiaušinių. Thomas, kaip specialistas, pasiūstas į tą ūkį, kad "pafiksintų" viš-

tas dėt daugiau kiaušinių.

JERSEY CITY

Romos katalikų karo veteranų "St. Aloysius" postas nutarė "apklynti" pardavinėjimo laikraščių standus nuo nedoros literatūros. Posto komandierius Brant pats pasiūlė egzaminuoti standus ir jų savininkams pasakys, kuri literatūra nedora.

Kai tokid kalibro egzaminieriai, kaip Brant, spres apie literatūrą, tai turėsime progą ir mes būti liudininkais krikščioniškos inkvizicijos.

PORT AMBOY

Tai sena lietuvių kolonija, apie kurią šiuo laiku mažai tenka girdėti. Jau 1894 metais buvo suorganizuota bendra lietuvių ir lenkų Zigman-tų Augusto Draugija. Bet laikui slenkant lietuvių atsi-palaidavo nuo lenkų bičiulytės ir pradėjo spiestis ir lietuvių draugijas. Savo laiku čia gyvavo veikli LLD kuopa ir SLA kuopa. Buvo nemažai dienraščio Laisvės skaitytųj. Dabar apie pažangūnų veikimą nieko negirdėt. LLD 2-ą Apskrities privalėtų apie tai pasirūpinti.

Kazys Darbininkas.

New Haven, Conn.

Lietuvių Literatūros Draugijos 32 kuopa yra nutarusi rengti vakarienę kuop 12 d. Jau ir svetainė paimta. Norėdami padaryti sekmingesnę pargėimą, tai visi stokime darban. Būkite LLD 32 kp. susirinkime, kuris įvyks antradienį, 21 d. vasario, paprastoje vietoj, tai plačiau pasitarsime.

LDS 16 kuopa turėjo susirinkimą 7 d. vasario. Aptartą vietiniai kuopos reikalai, nominuoti kandidatai į Pildomąją Tarybą. Nutarta gauti veiklą ir suvaidinti, jeigu bus prieinamas. Tam reikali išrinkta komisija iš J. Konca, Tirminka ir B. Medley.

Nors pavėluotai, bet reikia priminti. Gruodžio 18 d., 1949 metais, buvo surengta vaikams pokylis. Ten gauta keletas naujų narių į LDS vaikų skyrių.

Jonas Petkus jau pasveiko ir dirba. Buvo manyta, kad jam teks ilgai sirgti, nes automobiliaus buvo skaudžiai sumuštas. Bet jis ligą greitai nugalėjo.

Pas mus su darbais visai prastai. Daug bedarbių ir vis iš fabrikų ir dirbtuvių daugiau paleidžia.

Lietuvių Bendrovė, Inc., turi savo svetainę, kurią palai-ko septynioms draugystėms. Jos yra: D. L. K. Vytuto, Lietuvių Apšvietos, Martyno Liute-

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA IR APYLINKĖ

Visų šios apylinkės organizacijų prašome nieko nerengti vasario-Febr. 18 d. ir kviečiame jų narius pamatyti labai įspūdingą komediją "TRI-LYPE PORA", kurią parašė Jonas Juška. Tą komediją Brooklyn Laidies Teatro artistai suvaidins Philadelphiaje vasario-Febr. 18 d., rengia Lietuvių Moterų Klubas, vieta 414 Green St. Pradžia 7:30 val. vak. Rengėjos. (30-31)

DETROIT, MICH.

Pranešimas
I visus veikėjus ir visų progresyvių organizacijų valdybas: Šiuo pranešama visiems, kad 19 dieną vasario (Feb.), 3-čia val. po pietų, Draugijų Svetainėje, reikalingas susirinkimas visų virš minėtų veikėjų ir narių apkalbėjimui vieno labai svarbaus reikalo. (29-30)

DETROIT, MICH.

Pranešimas
Literatūros Draugijos 52 kp. susirinkimas atsisbus nedėliedieny, 2 val. po pietų, 19 dieną vasario, Draugijų Svetainėje. Pagal mūsų taisykles kiekvienas narys turi užsimokėti savo metines duokles už šiuos metus iš pradžios metų. Pusė narių dar to neatliko. Taipgi bus svarstoma jubilė-jinis 35 metų vėjus. Būkite visi. Kuopos Valdyba. (29-30)

rio, Martyno Liuterio Seserų draugystės, LLD 32 kp., LDS 16 kp. ir SLA 142 kp. Yra daug pavienių, kurie turi pasipirkę akcijų. Svetainėje palai-ko nepartijinius pamatus, tai bendrovė verčiasi gerai. Reiškia, visiems bendrai dirbant, tai galima daug nuveikti.

LDS vaikų skyrius turės pargėimą balandžio, ar gegužės mėnesį. Bus pranešta vėliau.

J. S. K.

Socialistinių Lenktynių Laimėtojai

VILNIUS, sausio 4 d. — Lietuvos TSR Ministrų Taryba ir Respublikinė profsąjūnų taryba, apsvaustę Vietinės pramonės ministerijos įmonių socialistinio lenktyniavimo rezultatus per trečią 1949 m. ketvirtį, pripažino "Zalgirio" staklių gamybos kolektyvą socialistinių lenktynių nugalėtoju ir nutarė išteikti pereinamąją Raudonąją vėliavą ir pirmąją piniginę premiją. Zalgiriečiai viršijo trečio ketvirčio gamybos, asortimentinį bei darbo našumo planus ir sumažino produkcijos savikainą.

Iš apskričių pramonės kombinatų socialistinių lenktynių nugalėtojų pripažintas Kauno apskrities pramonės kombinatas.

Vaisiai iš Gruzijos Ir Moldavijos

VILNIUS, sausio 5 d. — Vilniaus parduotuvėse ir kioskuose dideliais kiekiais pasirodė citruliniai vaisiai, atvežti iš saulėtosios Gruzijos. Per paskutiniąsias dienas Vilnių pasiekė šeši vagonai su mandarinais. Be jų, du vagonai gauti Kaune.

Siunčiami ir kiti citruliniai vaisiai. Šiomis dienomis iš Sakchilbastani stoties, netoli Batumi miesto, į Vilnių atvyko vagonas su citrinomis ir vagonas su apelsinais. Iš Krimo laukiamas vagonas su obuoliais — Orleano ranetais.

Įvairiais metų laikais gaunamos didelės siuntos vaisių, išauginamų broliškose respublikose. Vynuogių nuėmimo metu į Vilnių buvo lėktuvais pristigta 40 tonų Moldavijos vynuogių, o taip pat abrikosų, kriaušių ir kitų vaisių.

Dovanai Puikus Kalendorius

Kiekvienam kostumeriui, kuris pirks 2 ar daugiau dėžutes Miracle Ointment, lietuviškos išdirbystės vaisių.

Yra 5 rūšių gyduolės, kurios gelbsti nuo daugybės įvairių skirtingų ligų. Kalendoriuje rasit platesnį aprašymą apie ligas ir kaip vartoti vaistus. Išmintinga ir būtinai reikalinga kiekvienoje šeimynoje turėti tokių gyduolių, kaip M. J. Svila's Miracle Ointment. Jų vardai:

- No. 1. Nuo dantų gėlimo ir "gums" nesveikumo, kaina tik \$1.00
- No. 2. Reumatizmo ir įvairių skausmų 1.25
- No. 3. Odos įvairių nesveikumų, gelbsti nuo "rash", "athletes feet", "sinus" nosies ir burnos nesveikumo 1.25
- No. 4. Nuo niežėjimo odos, ar "poison ivy", "rectum". 1.25
- No. 5. Mosis nuo "piles", greitai veikia ant "piles", užsienėjusi ar nauji, pagelbės be pjaustymo, jei dar nėra išsivysčiusios ir vėžio liga. Kaina tik 2.50

Su užsakymu šaukite ir money order ar čekį. Adresuokite:

M. SVILPA, P. O. Box 73, Sta. A, Hartford 6, Conn.

Vietiniai galit ateiti 607 Broad St. Hartford.

J. J. Kaškaučius, M. D.

530 Summer Ave.
NEWARK 4, N. J.
HUMboldt 2-796

JOSEPH BALTAITIS BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Seimoms

Telefonas
EVergreen 4-9407

TELEVISION SHUFFLE BOARD

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie mūsų dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrūsta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu, ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Tel. Poplar 4110

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Niujorkas -- Skersai-Išilgai

18-ka Francūzijos žemdirbystės ekspertų atskrido Niujorkan, iš kur jie leis kelioms savaitėms susipažinti su šio krašto žemdirbystės technika.

John Foster Dulles, kalbėdamas aną dieną Waldorf-Astoria viešbutyje, pareiškė, jog pirmą kartą Amerika patapo didžiuliam pavojui. Girdi, komunistinė propaganda pakreipė savo pusę 85 metų, pasaulio žmonių ir gamtinių turtų!

Niujorko miesto taryba, 13 balsų prieš 11, nutarė prieštintis tam, kad didmiesčio būtų legalizuotas gemblinimas ir visokios loterijos.

Policijos komisijonierius William J. O'Brien įsakė savo departamento pareigūnams ištirti, kaip stovi dalykai su anglimi Niujorko mieste, ar neįsitraukia miestui anglies stokos pavojus?

Aido Choro pamokos įvyks šį penktadienį Kultūrinio Centro Muzikalinėje salėje. Pradžią 8 v. v.

Laisvės Administracija ragina savo skaitytojus pirkti tose krautuose ir eiti pas tuos biznierių, kurie skelbia si dienraštį.

Miesto Sanitarumo departamentas šiomis dienomis reikalauja, kad ne tik Manhattan svarbesnėse gatvėse, o ir kitose miesto dalyse būtų prisi laikoma švaros, kad žmonės nemėtytų popiergalių gatvėse, ypačingai tose vietose, kur praeidinėja daugiau žmonių.

Cigaru pamonės viešpatia reikalauja valdžios, kad ji nuimtų nuo cigaru federalinius (excise) taksus, nes tuo būdu žmonės galės daugiau pirkti cigarus.

Federaliniame teisme Niujorke prasidėjo teismas trijų asmenų, kaltinamų dirbime ir skleidime netikrų American Express piniginių čekių (traveller's checks). Teisiaisiais yra: George Gillette, Thomas Polo ir Frank Borda. Teisme pirmininkauja teisėjas J. Waties Waring.

Liaudies Teatro aktoriai, vadovaujami Jono Valencio, pradėjo mokytis trijų veiksmų pjesę "Nesusiipratimas". Repeticijos įvyks sekmadienio rytmetį.

Žmonės plačiai kalba apie LDS 1-mosios kuopos bankietą — tai bus metinis bankietas, — įvykstantį vasario 18 dieną Liberty Auditorijoje.

Rojus Mizara penktadienio naktį išvyks dviem dienom į Chicago.

PAID
Ji atidavė gyvybę už gyvybę, kurią ji atėmė

IN FULL

ROBERT CUMMINGS
LIZABETH SCOTT
DIANA LYNN

Asmeniniai:
JOHNNIE JOHNSTON
LINA ROMAY
BOYD RAEBURN
ir Jo Ork.

PARAMOUNT

Brooklyniečiai, Nepadarykite Klaidos!

Vasario 18 d., šį šeštadienį, įvyks LDS 1-mos kuopos šaukimo vakarienė-bankietas Liberty Auditoriume, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Iš tikrųjų, bile brooklyniečiui būti tą vakarą namieje, kada tokia gera proga yra pasižmonėti ir pasilinksinti su draugais ir pažįstamais, tai būtų klaida ir prastas išrokavimas. Tikietų jau daug yra išparduota, kas reiškia, jog daugelis jau iš anksto rengiasi ten būti.

Šio bankieto rengimo komisijoje yra per daug metų patyrusių žmonių bankietų rengime, kas savaime aišku, jog bankietas bus pasekmingas ir visus patenkinantis. Girdėjosi iš šios rengimo komisijos, jog valgio ir gėrimo bus daugiau, negu iki šios, tad visų atsilankiusių patenkinimas užtikrintas.

Laiko jau tėra mažai, tad patartina visiems brooklyniečiams kuogreičiausiai įsigyti šio bankieto tikietus. Visi williamsburgiečiai gali gauti šio bankieto tikietus pas Alex Veličką, Lituanikos Restorante, Union Ave, ir Staggs St., ir pas Petrą Kapiską, 32 Ten Eyck St. Ir tikietas kainuoja tik \$2.50.

Kas jau kas, bet mūsų pirmos kuopos nariai, kurių esame net virš du šimtai penkiosdešimt, tai visi turėtume rasti šiam mūsų kuopos metiniame bankiete.

Bankieto pradžia — 7.30.

A. Gilmanas.

Širdinga Padėka

Prieš kurį laiką turėjau apiešti Aido Chora. Per daugelį metų jame išdainavus, buvo gaila apiešti man brangų chora, kurį taip mylėjau, ir tuos choristus, kurie dainavo su manimi. Bet, kaippo moteris, turėjau tai padaryti.

Choristai manęs neužmiršo, mūsų sūnelį apdovanojo. Draugės choristės surengė "shower party," sunešė daug vertingų, pirmagimiui reikalingų daiktų. Nuosirdus dėkui, brangūs choristai-tės. Prie to (su choristais) prisidėjo Aldona (Žilinskaitė) Anderson, Amelia (Jeskevičiūtė) Young, S. Sasna.

Dėkui tiems, kurie aplankė ligoninėje, už sveikinimus ir už dovanas Aido Choriui, Liaudies Teatrui, F. Bukniam, J. Gužams, L. (Kavalaiškaitei) Belte, P. Aleknams, tetai-dėdei F. Adams, J. Kauliniam, J. Cedronams, H. Žvirbliams, R. Feiferiams, F. Budroniams. Didelis ačiū chicagiečiams J. Poviloniams, V. Plečkačiams, Jarui, J. M. Česnams, B. V. Senkevičiams.

Nežinom, ar galėsime visiems atsilyginti. Dar sykį didelis ačiū visiems draugams. Choriui — iki greito pasimatymo! N. P. Venta.

Serga

Jau trečias mėnuo, kai serga, guli Bellevue ligoninėje, Niujorke, K. Zemaitienė-Bolovina. Ji randasi kambary G-B: lankymo valandos: antradieniais, ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 2 iki 4 v. p. p. Draugai ir prieteliai prašomi ligonę aplankyti. Zemaitienės - Bolovinos ligą tokia: buvo suparalyžuotas šonas, bet jau pradeda atsistaiyti. Gydytojai sako, jog už trijų ar keturių savaičių ligonė galės vykti namo. Bellevue ligoninė yra Pirmojoje Avenue, Niujorke. Įėjimo vartai tarp 27 ir 28 gatvių.

Praleiskite Sekmadienio Popietį Kultūriškai

Ką veiksite sekmadienio popietį?

Jūs gal jau turite savo veiksmams programą, bet pagalvokite, ar neverta toji programa pakeisti bei papildyti?

Jei jūs nesate nusitarę dalyvauti paskaitoje, kurią skaitys V. Tauras, tai būtinai, padedant kitus veiksmus į šią, nusitarkite būti Lietuvių Kultūriniam Centre!

V. Tauras, žymus žurnalistas, rašytojas ir nuodugnus lietuvių kalbos žinovas, sekmadienio popietį skaitys paskaitą - referatą apie lietuvių kalbą.

Tai nebus sausa, teorinė paskaita, — ne, jis laisvai pateiks žinių apie mūsų kalbą, jos atsiradimą, jos praeitį, josios dabartį.

Lietuvių kalba — yra mūsų prosenolių kalba ir mūsų kalba. Ji graži, ji turtinga, mes ją didžiuojamės, bet apie ją tiek mažai žinome, nors ją naudodamiesi gulame ir keliame, džiaugiamės ir liūstame, kalbame ir skaitome.

Paskaitą ruošia Lietuvių Meno Trečioji Apskritis. Jos pradžia lygiai 3 val. po pietų.

Pasibaigus paskaitai, bus diskusijos, jei atsisiras diskutuoti.

Taigi praleiskite vasario 19 dienos popietį kultūriškai, draugiškoje nuotaikoje ir mokslinėje atmosferoje! N.

Visi, Visi Mano Vaikai

Ne visai tais žodžiais, bet turinčiais lygiai gražią prasmę apdovanojo savo įstaigas ir draugus darbininkus brooklynietė Antanina Mačiuta. Ji atėjo Laisvės raštinėn nešina bazarui dovanomis, visokių namams ir aprangai gražmenų (keramikos ir kitokių), viso virš dešėtk atskirų daiktelių. Taipgi užsisakė R. Mizaros parašytą apysaką "Kelias į Laime."

—Negalime užmiršti didvyriškai kovojančių ir alkančių, skurstančių už visų reikalus mainierių. Mačiau, brooklyniečiai jau siunčia mainieriams maisto. Priduokite ir mano \$2 padėti jiems.

Vėl Vežimas Medaus

Tik šiom dienom bitininkas Kunčius pristatė Laisvės įstaigai vežimą medaus.

PUSGALIONIS \$2, KVORTA \$1.10.
PANTĖ 65c., PUSĖ PANTĖS 40c.

Kada tik atsilankysite į Kultūrinį Centrą, užėkite į Laisvės raštinę ir gausite medaus.

MATTHEW P. BALLAS
BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRONAS, Manager
(Laisniuotas Balsanuotojas)

Litūdsio valandoje kreipkitės pas mus Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kainą

Pulkiai įrengtos Dvi Kopyėlos, Duodamos Mylimiems Pasarvoti Dovanai

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Brooklyniečiai Apie Florida

(Trečias Laiškas)

Andai rašiau, ką mačiau Floridoje ir Miami mieste. Dabar parašysiu, ko nemačiau. Drg. J. Stankus užsigaavo, kad gal per daug perdėtai kait-ka aprašiau, bet J. S. kai-ką net ketveriopai persūdytai aprašo. Pav. rašo, sausio 29 d. piknike buvo 100 automobilių ir keli šimtai publikos. O tikrumoj buvo gal 25-30 automobilių ir nebuvo nei 200 žmonių, jis gal priskaitė ir tuos, kurių piknike nebuvo. 100 automobilių per ilgą būty eilę, apjuosę Mockaus daržą dubeltavai, o į kiemą galėjo tipti 4 mašinos. 2, tiesa, ir buvo pastaityti.

Negirdėjau nei mačiau paukštukų, kurie čiuibėtų ryttais. Girdėjau tik sienoje ar lubose turkučius, lygiai kaip ir būdavo pas mus Džukijoj vasarą pavakarę—trr, trr.

Nemačiau ir per daug įsigėrusių, kad ir po pėdėi, sakoma, kad tokie areštuojami. Tai gerai. Nemačiau ir vietinių moterų su "padabnomis", kojomis. Žinoma, nuolat po saule, gražūs daiktas suskyla — "persimeta". Už tai ir atvažiuoja iš Kalifornijos aktorės pademonstruoti savo gražias blauzdas floridiečiams. Žinoma, kad aš didžiuojuos New Yorku ir didžiuojuos uždarbiais bei pigiu susisiekimu.

J. Stankus didžiuojas, kad floridiškai "peiperiai" pavadino mūsų šalies vice-prezidentą Vipi-Vėpla. Kiti ten didžiuojas saulėtumu. Mahanojų vienas žmogus didžiuojas savo "Saulę," kad šviečia žmones.

Ridgewoodietis

Redakcijos Pastaba. Mums rodosi, jog polemikiški raštai apie Floridą tuo pačiu kartu gali būti teisingi ir klaidingi. Atsiminkime: ne kiekvienam tas pats daiktas lygiai patinka. Kas patinka Petriui, gali laimėti!

Taip, svarbu mūsų spauda, svarbu ir parama tiems draugams darbininkams, kurie randasi sunkioje kovoje už duoną ir už teisę organizuotai ginti savo reikalus.

nepatikti Jonui. Be to, net ir tą patį daiktą, tą patį miestą, tą pačią gamtą ne visi vienodai mato, įvertina ir supranta.

Daug atvykusių žmonių į Niujorką arba Brooklyną sako: niekad čia negalėčiau gyventi, nes man labai šis didmiestis nepatinka. Na, o tuo tarpu yra žmonių, kurie, nuvykę į bet kurį mažesni miestą, sako: aš ten negalėčiau priprasti gyventi.

Gražumas, patikimumas ar negražumas priklauso dažniausia nuo asmens skonio ir svarbiausias, nuo to, kur jis pelno duoną kasdieninę. Ten, kur žmogus turi gerą darbą, nemažą pėdę arba įėjus biznyje, jam geriausiai patinka, nežūrint, kokia ten gamta.

Mes žinome, jog yra žmonių, kurie, nuvykę į angliakasyklų sritis, visaip jas peikia ir sako, jog jis ar ji negalėtų ten niekad priprasti gyventi, o jau apie darbą kasyklose — jiems nei žodžio nesakyk. O šimtai tūkstančių mainierių kasa anglį, ten visą amžių gyvena ir nemažai jų sako: aš turbūt negalėčiau priprasti dirbti kur nors "viršutinėje" (t. y. dirbtuvėse).

Dėl to Floridos lietuviai lai nepyksta, kai kas nors pakritikuoja jų valstiją, gi kritikai lai nepyksta, kai jiems kuris nors iš floridiškių atkerta.

Smulkiųjų krautuvijų savininkai Niujorke skundžiasi, jog blogas oras, — sniegas ir lietus, — veikęs per keletą dienų Niujorke šią savaitę, smarkiai pažeidė jų biznį.

PRANEŠIMAS

BROOKLYNO MOTERIMS

Labai svarbus Moterų Apšvietos Klubo susirinkimas įvyks vasario 16-tos vakarą, Auditorijos patalpose. Valdyba.

Pranešimas

BROOKLYN, N. Y.

Norintieji linksmai laiką praleisti, su pažįstamais susieti, prie skanių užkandžių ir gėrimų linksmai pasikalbėti, prie smagios muzikos pasisėdėti ir naujų pažinčių įsigyti, visi lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti į Sv. Jurgio Draugystės 55-tą metinį balių. Įvyks šeštadienį, vasario 18 d., Grand Paradise svetainėje, įžanga tik 75c. Kviečia rengimo komitetas. J. Vaznys.

(29-30)

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS

221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-6868

Valandos:
9-12 rytė; 1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Geri Pietūs

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Kvepiantį keptos ir virtos mėsos valgią. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

PEIST LANE

DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetika, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambariui reikmenys — už griežtai žemas kainas.

Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. Evergreen 7-6288

BAZARUI DOVANOS

J. Gasparaitis, Hillside, N. J., buvo atvykęs į Laisvės naują raštinę ir pristatė puikią rankų darbo elektrinę lempą. Ji gražiai puoš mūsų bazaro lentynas — tas, kuris šią lempą laimės, džiaugsis jos gražumu.

Mary Rainienė, Philadelphia, Pa., prisijuntė keletą gražių dalykelių, staltiesių, potholders ir scarfs. Ji taip-

gi prisijuntė elektrinį Egg Cooker, bet gaila, kad nebuvo gana gerai supakuotas. Kai atidarėme dėžę, visas blūdelis sudužęs ir metalinis uždangtelis įlindęs. Patartina stiklinius dalykus nesiūsti per paštą.

Laukiame daugiau gražių dovanų bazarui, kuris įvyks 25 ir 26 dd. kovo mėnesio, lietuvių Liberty Salėje, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

VAKARIENĖ

Rengia LDS 1 kuopa iš Williamsburgh

SEŠTADIENI

Vasario 18 February

Pradžią 7.30 val. vakare

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Avenue, Richmond Hill, N. Y.

Vakarienės kaina \$2.50

Jei kurie iš anksto neįsigijote bilietų, galėsite gauti tą patį vakarą. Ateikite, bus gera vakarienė.

Kviečia KOMITETAS.

GREENWOOD
WINE & LIQUOR STORE

L 5487

Stanley Rutken & Edward Rutken
(Rutkunai) Savininkai

Kokių tik likerijų jums reikia, Amerikos išdirbimo ar importuotų, kreipkitės pas Rutkunas—

8707 111th St., Richmond Hill, N. Y.
(Prie BMT Jamaica Line 111th Stoties)

arba Telefonuokite Virginia 7-0700
ir Rutkunai pristatys jums į namus.

Vestuvėms, krikštynoms, gimtadienių pokiliams ir visokioms parems į namus ar į svetaines, Rutkunai atveža jums likerius.

Matthew A. BUYUS
(Buyauskas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.

Market 2-5172

SHALINS
(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves Kopyčias sutildami nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktorai:
F. W. Shalins-J. B. Shalins
Tel. Virginia 7-4499

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS
Savininkas

306 UNION AVENUE

Gera Patyrę Barberiai

S. S. Lockett, M. D.

GYDYTOJAS

223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.

Valandos:
1-2 dienom; 6-8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais

Telefonas Evergreen 4-0203

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas Evergreen 4-7729

TELEVISION

Petras Kapiskas

PALAIKO

Bar & Grill

DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS

32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Evergreen 4-8174